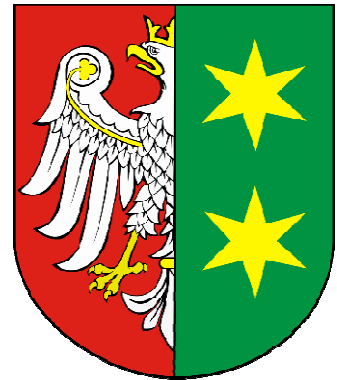

Lubuskie
Warte zachodu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

**Program ochrony środowiska dla województwa lubuskiego
wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko**

Zielona Góra, 2022

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

PODSUMOWANIE

sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r.
*o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,
udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach
oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.)

do *Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego*
wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Zielona Góra, 2022

WFOŚiGW
w Zielonej Górze

**Przedmiot umowy współfinansowany ze
środków Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki
Wodnej w Zielonej Górze**

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

Autorzy opracowania:

mgr Paweł Czupryn

inż. Patrycja Witosz

inż. Wiktoria Mitręga

mgr inż. Karolina Ioannidis

mgr inż. Adrianna Kumorek

inż. Agata Gora

eko-precyzja

**Dokument został opracowany we współpracy z Departamentem Środowiska Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze**

1 Podstawa formalno-prawna opracowania.

Podstawę prawną do opracowania Programu Ochrony Środowiska stanowi art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).

Do opracowywania *Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego* (obejmujący lata do roku 2027) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przystąpiono w 2022 r. na podstawie umowy nr DŚ.II.7011.1.2022 z dnia 18 lutego 2022 r.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) do przyjętego programu dołącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów (Ministra Klimatu i Środowiska, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów Programu pozwala na stwierdzenie, że realizacja przedsięwzięć zawartych w dokumencie wywrze pozytywny wpływ i spowoduje poprawę stanu środowiska. Wariantem alternatywnym jest brak aktualnego dokumentu Programu skutkujący brakiem polityki środowiskowej, co rodzi zagrożenia dla ochrony środowiska.

3 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

Dla dokumentu *Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko koniecznym było przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (znak pisma: WZŚ.411.44.2022.DT z dnia 4 kwietnia 2022 r.) oraz Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim (znak pisma: NZ.9022.119.2022.MZ z dnia 25 marca 2022 r.) uzgodnili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko.

4 Opinie właściwych organów

Opracowany dokument Programu wraz z prognozą został wysłany do zaopiniowania dnia 20 lipca 2022 r. do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Pismem z dnia 16 sierpnia 2022 r. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim pozytywnie zaopiniował dokumenty (znak pisma: NZ.9022.339.2022.MZ). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wniósł uwagi do dokumentów (znak pisma: WZŚ.410.257.2022.DT z dnia 19 sierpnia 2022 r.). Poniżej przedstawiono niniejsze uwagi.

Uwagi przesłane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim

Lp.	Uwaga	Uwzględnienie uwagi / aktualny nr strony
1.	<p>W POŚ powinno się sformułować wskazania dla innych dokumentów strategicznych i planistycznych sporządzanych dla obszaru województwa, powiatów i poszczególnych gmin. Wskazania takie powinny obejmować m.in.:</p> <p>Uwzględnienie w dokumentach strategicznych i planistycznych możliwości zwiększenia liczby biogazowni (w tym rolniczych), jako jednego z rodzajów OZE, na co wskazywano w innych dokumentach strategicznych i projektach opracowywanych na szczeblu centralnym (Polityka energetyczna Polski do 2030 roku, Polityka energetyczna Polski do 2040 roku, przedsięwzięcie „Innowacyjna biogazownia”).</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 235 POŚ zad OP.5.5.</p>
2.	<p>Z uwagi na zaawansowane prace legislacyjne w sprawie zmiany ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, m.in. w zakresie zmniejszenia wymaganej odległości tego rodzaju urządzeń od budynków mieszkalnych i niektórych form ochrony przyrody (PN, RP, PK, N2000), wskazane byłoby przeanalizowanie zagrożeń dla środowiska, w tym krajobrazu, związanych z potencjalnym znaczącym wzrostem liczby tego rodzaju obiektów. Jednocześnie, niezbędne byłoby opracowanie wytycznych do dokumentów planistycznych (pzip, suikzp) dla wyznaczenia terenów odpowiednich do lokalizowania elektrowni wiatrowych oraz takich, na których będzie obowiązywał zakaz ich budowy.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 235 POŚ i str. 254 prognozy</p>
3.	<p>Zobowiązanie do uwzględnienia w dokumentach planistycznych przebiegu korytarzy ekologicznych oraz odpowiedniego ich zagospodarowania, zapewniającego ich funkcjonalność. Wskazania te powinny także dotyczyć, terenów wokół istniejących dużych przejść dla zwierząt wybudowanych na drogach ekspresowych i autostradach.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 253 POŚ zad. ZP.1.12.</p>
4.	<p>Konieczna weryfikacja w POŚ danych dotyczących form ochrony przyrody znajdujących się w granicach województwa lubuskiego.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 160 POŚ i str. 125 prognozy</p>
5.	<p>Zwrócenie większej uwagi w POŚ na gatunki obce w związku aktem prawnym z 2021r., tj. ustawą o gatunkach obcych. Cele, kierunki interwencji i zadania powinny uwzględniać działania zaradcze przewidziane w ustawie.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 191 POŚ i str. 155 prognozy</p>
6.	<p>Wskazane byłoby wprowadzenie do POŚ celu dotyczącego kontynuacji zakończonego w 2020 roku „Programu udroźnienia wód płynących dla celów rybactwa w województwie lubuskim na lata 2005 – 2020”, którego celem było przywrócenie szlaków migracji ryb, w tym dwuśrodowiskowych. Jednocześnie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest w trakcie realizacji drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (IIaPGW), który to program przewiduje zadania związane z poprawą drożności wód płynących, m.in. we wskazanym powyżej zakresie oraz związane z retencją wody.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 251 POŚ zad. ZP.1.4.</p>
7.	<p>Przy ustalaniu zadań obejmujących zwiększenie udziału zieleni w miastach, mając na uwadze wartość docelową wskaźnika monitoringu realizacji tego zadania, należy uwzględnić tereny zieleni charakteryzujące się większą powierzchnią, tj. parki i skwery. W POŚ powinno znaleźć się wskazanie do dokumentów planistycznych w tym zakresie.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 254 POŚ zad. ZP.2.1.</p>
8.	<p>Brak informacji o żegludze śródlądowej.</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 102 POŚ i str. 75 prognozy</p>
9.	<p>W POŚ przy opisywaniu głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) brak informacji o ustanowionych w granicach województwa lubuskiego obszarach ochronnych dla tych zbiorników, tj. dla GZWP nr 306 Zbiornik Wschowa (2021r.).</p>	<p>Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 115 POŚ i str. 88 prognozy</p>

Uwagi przesłane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim

Lp.	Uwaga	Uwzględnienie uwagi / aktualny nr strony
10.	W rozdziale 4.1.5. Odnawialne źródła energii (OZE), w podrozdziale dotyczącym instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) na terenie województwa lubuskiego oraz w tabeli 27. podano dane dotyczące podmiotów a nie urzędów, czyli np. elektrowni wiatrowych, elektrowni wodnych, biogazowni z podziałem na rolnicze i te, które funkcjonują przy oczyszczalniach ścieków. Przy elektrowniach wiatrowych brak sprecyzowania informacji, jaki rodzaj elektrowni wiatrowych jest opisywany, np. urządzenia o mocy powyżej 500 kW.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 73 POŚ i str. 52 prognozy
11.	W rozdziale 4.1.5. Odnawialne źródła energii (OZE), w podrozdziale dotyczącym energii geotermalnej wskazano, że wykorzystanie energii geotermalnej na terenie województwa lubuskiego jest efektywne ekonomicznie. Natomiast wyniki badań Państwowego Instytutu Geologicznego, mających na celu wskazanie na Niżu Polskim lokalizacji, w których budowa ciepłowni geotermalnych będzie przynosiła najlepsze efekty finansowe wskazują, że w granicach województwa lubuskiego nie występują najbardziej perspektywiczne lokalizacje inwestycji geotermalnych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 69 POŚ i str. 48 prognozy
12.	W rozdziale 4.2.2. Źródła hałasu, w podrozdziale dotyczącym hałasu lotniczego podano, że hałas ten związany jest z portami lotniczymi, lotniskami turystycznymi czy sportowymi. W POŚ jest wymieniony tylko port lotniczy Zielona Góra – Babimost. Brak informacji o pozostałych lotniskach i lądowiskach znajdujących się na terenie województwa lubuskiego. W konsekwencji analiza hałasu lotniczego jest niepełna i pobieżna, co nie pozwala na rozstrzygnięcie, czy konieczne jest wyznaczenie celów i kierunków interwencji.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 83 POŚ i str. 59 prognozy
13.	W rozdziale nr 4.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego, w tabeli 39 porównywane dane są niespójne, np. w kolumnie „Lokalizacja punktów pomiarowych” porównywane są tereny wiejskie do gmin wiejskich, pozostałe miasta do miast poniżej 20 tys. mieszkańców, miasta o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. do miast w przedziale 100 tys. do 200 tys. Dla danych z roku 2021 nie ujęto danych dla miast o liczbie mieszkańców w zakresie 20 tys. do 100 tys.	Nie uwzględniono nie uwzględniono W 2020 pomiary wykonywane były dla: - Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. - Pozostałe miasta - Tereny wiejskie W 2021 pomiary wykonywane były dla: - Miasta w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 Mieszkańców - Miasta poniżej 20 000 Mieszkańców - Gminy wiejskie
14.	W rozdziale 4.4.5. Wody podziemne, w podrozdziale dotyczącym głównych zbiorników wód podziemnych, podsumowania danych są nieprawidłowe, tj. podano, że na terenie województwa lubuskiego znajduje się 17 GZWP, a wymieniono nazwy 18 GZWP.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 115 POŚ i str. 88 prognozy
15.	W rozdziale 4.9.3. Grunty leśne w tabeli 75. w kolumnie Formy własności w dwóch wierszach występują tereny zieleni osiedlowej. Na końcu rozdziału podane są dane dotyczące nasadzeń drzew i krzewów. Dane dotyczą wyłącznie 2020 roku. Brak danych za inne lata informacji, jakich nasadzeń dotyczą oraz o usuniętych drzewach i krzewach.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 184 POŚ i str. 148 prognozy
16.	Należy ująć w POŚ potrzebę realizacji zadań związanych z ochroną różnorodności biologicznej na terenach rezerwatów przyrody i obszarów sieci Natura 2000, w szczególności w zakresie hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych takich jak: 7110, 7140, 7230, 7150 oraz siedlisk kserotermicznych: 2330, 6120 oraz 6210.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 251 POŚ zad. ZP.1.2.

Uwagi przesłane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim

Lp.	Uwaga	Uwzględnienie uwagi / aktualny nr strony
17.	Należy ująć w POŚ potrzebę realizacji zadań związanych z wdrażaniem programów ochrony zagrożonych gatunków zwierząt, w szczególności takich jak: rybołów <i>Pandion haliaetus</i> , puchacz <i>Bubo Bubo</i> , drop <i>Otis tarda</i> , nietoperze oraz zagrożonych gatunków roślin takich jak: kaldeja dziewięciornikowata <i>Caldesia parnassifolia</i> , Lipiennik <i>Loesela Liparis loeselii</i> oraz woskownica europejska <i>Myrica gale</i> .	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 179 POŚ i str. 143 prognozy
18.	Należy ująć w POŚ potrzebę realizacji zadań związanych z odtwarzaniem populacji chronionych gatunków ryb na obszarach Natura 2000 Krośnieńska Dolina Odry, Kargowskie Zakola Odry, Nowosolska Dolina Odry, Dolina Pliszki oraz Łęgi Słubickie.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 251 POŚ zad. ZP.1.3.
19.	Należy ująć w POŚ potrzebę realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem rozpowszechnienia się na terenie województwa lubuskiego Inwazyjnych Gatunków Obcych (IGO). W związku z realizacją wymogów nałożonych na administrację państwową i samorządową przez ustawę z dnia 11 sierpnia 2021r. o gatunkach obcych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 251 POŚ zad. ZP.1.5.
20.	Należy ująć w POŚ potrzebę realizacji zadań związanych z edukacją przyrodniczą i podnoszeniem świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz rozwojem infrastruktury turystycznej – edukacyjnej na terenie form ochrony przyrody.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 260 POŚ zad. E.1.10.
21.	Z uwagi na katastrofę ekologiczną rzeki Odry i możliwe podobne skutki wysokich temperatur oraz niskich stanów wód, należy zapisać potrzebę działań naprawczych związanych z odtworzeniem różnorodności biologicznej w rzekach i jeziorach, w tym przede wszystkim odbudowę populacji ryb. W szczególności winno to dotyczyć obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 180 POŚ i str. 144 prognozy
22.	W celu realizacji powyższych programów przez właściwe instytucje, należy zapewnić odpowiednie transgraniczne, krajowe i regionalne środki finansowe przy wsparciu środkami UE.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 297 POŚ
23.	W części tabel zawierających wskaźniki dotyczące opracowania PZO dla obszarów Natura 2000 w lubuskim – należy skorygować informację, że do roku 2027 wszystkie obszary tj. 78 obiektów będą posiadały opracowane PZO.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 295 POŚ i str. 267 prognozy
24.	Na str. 171 rozdz. 4.9.2 tab. 74 – tabela zawierająca najważniejsze zwierzęta wymaga korekty. Do najcenniejszych tzw. flagowych gatunków zwierząt w województwie lubuskim można w szczególności wymienić: rybołowa, kanię rudą, ohara, bociana białego, żółwia błotnego, populacje wędrownikowe żurawi oraz gęsi tundrowych, zbożowych i białoczelnych, wielogatunkowy kompleks nietoperzy hibernujących w rezerwacie przyrody „Nietoperek”.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 179 POŚ i str. 143 prognozy
25.	<p>POŚ wymaga korekty wielu błędnych informacji dotyczących danych statystycznych i liczbowych form ochrony przyrody, m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Na str. 154 (4.9.1) liczba obszarów Natura 2000 jest: 76, powinno być: 78. – Tab. 64 – w zakresie powierzchni rezerwatów przyrody – jest: 4 063,89 ha a powinno być: 4 064,92 ha (wg stanu na 01.08.2022r.). – Ryc. Nr 53 (str. 167) w podpisie jest: specjalne obszary ochrony ptaków a powinno być: obszary specjalnej ochrony ptaków. – Str. 168 plany zadań ochronnych: w woj. lubuskim PZO opracowane były w ramach 2 projektów, oprócz wymienionego w POŚ należy dodać projekt nr POIS.02.04.00-00-0193/16-00 <i>Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000</i>, a także opracowanie kilku PZO ze środków własnych RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim przy dofinansowaniu ze środków WFOŚiGW w Zielonej Górze. <p>Str. 168 plany zadań ochronnych – zatwierdzonych jest 49 planów, natomiast dla reszty obszarów Natura 2000 tj. 27 ostoi, RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim opracował niezbędne dokumentacje do planów zadań ochronnych.</p>	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 125-139 POŚ i str. 160-175 prognozy

Poprawione dokumenty przesłano ponownie do RDOŚ. Pismem z dnia 28.10.2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pozytywnie zaopiniował dokumenty (znak pisma: WZŚ.410.334.2022.DT).

Dnia 21 lipca 2022 r. Dokument *Programu wraz z prognozą* został wysłany do zaopiniowania do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Organ pismem z dnia 02.09.2022 r. przesłał uwagi do dokumentu (znak pisma: DSA-PEKO.0311.8.2022.JO), które przedstawiono poniżej.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
Ministerstwo Klimatu i Środowiska					
1	Uwaga ogólna do części 3 oraz części 4.1.5. Programu	brak	Proponuje się uwzględnienie rozwoju technologii wodorowych oraz ich wpływu na podniesienie poziomu ochrony środowiska w Programie.	<p>Program jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie województwa lubuskiego.</p> <p>W związku z art. 14 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Natomiast zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 ww. ustawy organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.</p> <p>W związku z tym, że program dotyczy okresu do 2027 r., zaś okres ten przypada na realizację „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do roku 2040” (PSW, będącej strategią rozwoju w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), a także realizację Krajowego Planu Odbudowy i Wzmacniania Odporności, w którym przewidziano liczne rozwiązania w zakresie technologii wodorowych w Polsce, oraz z uwagi na to, że rozwiązania oparte</p>	<p>Uwzględnione częściowo Dodano informacje w dokumentach strategicznych w POŚ i prognozie</p> <p>Informacja znajduje się na str. 32 POŚ i str. 180 prognozy</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				na wodorze, zwłaszcza wodorze odnawialnym istotnie przyczyniają się do ochrony środowiska, wydaje się wskazane uwzględnienie odpowiednich celów PSW w polityce ochrony środowiska na terenie województwa lubuskiego.	
2	4.8. Zasoby geologiczne, str. 150 4.8.3. Zagadnienia horyzontalne, str. 153	Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2021 r. poz. 1420, z późn. zm.).	Zasady eksploatacji złóż kopalin zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 z późn. zm.).	Podano nieaktualny Dziennik Ustaw dla ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Ponadto, w ww. ustawie określono zasady eksploatacji złóż kopalin, a nie złóż surowców mineralnych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 157 i 161 POŚ oraz 121 Prognozy
3	4.8. Zasoby geologiczne, str. 150	Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Marszałkowskiego, na wydobywanie kopalin ze złóż w województwie lubuskim udzielono łącznie 81 koncesji (...)	Na wydobywanie kopalin ze złóż w województwie lubuskim udzielono łącznie ... koncesji przez wszystkie organy administracji geologicznej: (...)	Uzasadnione jest wskazanie informacji o ilości koncesji udzielonych nie tylko przez marszałka województwa lubuskiego, ale również przez ministra właściwego ds. środowiska i starostów.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 157 POŚ oraz 121 Prognozy
4	4.8.2. Zasoby geologiczne – stan aktualny – surowce chemiczne, str. 150	Zagospodarowane złoża siarki z węglowodorów występują na terenie gminy Lubiszyn, Witnica, Dębno i Górzycy.	Zagospodarowane złoża siarki z węglowodorów występują na terenie gminy Lubiszyn, Witnica i Górzycy.	Gmina Dębno nie leży w województwie lubuskim.	Uwzględniono Dane zaktualizowano zgodnie z nowym Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Informacja znajduje się na str. 158 POŚ oraz 122 Prognozy
5	4.8. Zasoby geologiczne Rysunek 48, str. 152	-	Należy umieścić na mapie granice złoża gazu ziemnego Krobielewko oraz rudy miedzi „Żary”.	Na mapie nie zaznaczono granic udokumentowanego złoża gazu ziemnego Krobielewko oraz rudy miedzi „Żary”. Należy zweryfikować aktualność mapy pod względem danych zawartych w najnowszym Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 160 POŚ oraz 124 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
6	4.8.5. Analiza SWOT, str. 154	SZANSE 1. Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby, 2. Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobywania surowców.	SZANSE 1. (...), 2. (...), 3. Rewitalizacja terenów pogórnich – utworzenie miejsc spełniających nową funkcję społeczną. MOCNE STRONY 2. Wpływy do budżetu gmin z tytułu opłat eksploatacyjnych. 3. Stały monitoring działalności górniczej przez organy administracji geologicznej i organy nadzoru górniczego.	Punkt 3 – SZANSE, stanowi propozycję, którą można rozbudować o bardziej szczegółowe informacje na temat możliwych kierunków rekultywacji w zależności od rodzaju prowadzonej w województwie działalności górniczej. Ponadto, należy rozbudować część MOCNE STRONY, o korzyści wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na wydobywaniu kopalin ze złóż, np. o wpływy do budżetu gmin właściwych miejscowo ze względu na miejsce eksploatacji złóż kopalin z tytułu opłat eksploatacyjnych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 162 POŚ
7	4.11.1. Oddziaływanie negatywne na środowisko, str. 187	Wg Bilansu Zasobów Złóż Kopalin w Polsce stan na dzień 31.12.2020 r. eksploatacja węgla brunatnego odbywała się na złożu Sieniawa 2.	Wg Bilansu Zasobów Złóż Kopalin w Polsce stan na dzień 31.12.2021 r. (...)	Do sporządzenia projektu zostały wykorzystane dane pochodzące z „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2020 r.”. Niemniej jednak w dniu 1 lipca 2022 r. został opublikowany nowy Bilans wg stanu na 31.12.2021 r. Tym samym, dokument wymaga aktualizacji o dane zawarte w najnowszym Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 158 POŚ oraz 122 Prognozy
8	10.2. Wykaz obszarów interwencji, celów, kierunków interwencji oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu ochrony środowiska województwa lubuskiego. Tabela 81, str. 263	Zadanie: ZG.1.3. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz ich kontrola. Podmiot odpowiedzialny: monitorowane: OUG, powiaty, MKiŚ.	Zadanie: ZG.1.3. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz ich kontrola. Podmiot odpowiedzialny: monitorowane: OUG, powiaty, marszałek, MKiŚ.	Do podmiotów odpowiedzialnych należy dodać Marszałka Województwa Lubuskiego, czyli jednego z trzech organów administracji geologicznej, wydających koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż w województwie lubuskim.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 247, 279 POŚ
9	Str. 133	„Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.) wprowadzono następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami”	Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.) wprowadzono następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami	Doprecyzowanie przepisu do którego jest odniesienie w zakresie postępowania z odpadami.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 139 POŚ oraz 105 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
10	Prośba o zaktualizowanie Dz. U w całym dokumencie, jako przykład str. 136	Dz. U. z 2021 r. poz. 888	(Dz. U. z 2022 r. poz. 1297)	Ujednolicenie obowiązującego aktualnie jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 142, 298 POŚ oraz 107, 267 Prognozy
11	Str. 137	„Odpady komunalne zalegające na składowiskach”.	Odpady komunalne składowane na składowiskach.	Proponuje się wprowadzenie nomenklatury stosowanej w przepisach.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 143 POŚ oraz 108 Prognozy
12	Str. 137 Tabela nr 60	„odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk”.	Odpady komunalne usunięte i przekazane do uprawnionego odbiorcy podczas likwidacji dzikich wysypisk.	Proponuje się wprowadzenie nomenklatury stosowanej w przepisach.	Nie uwzględniono Tabela opracowana na podstawie danych z GUS dlatego nie zmieniano terminów jakie tam zastosowano Dodano dane za 2021 rok Informacja znajduje się na str. 143 POŚ oraz 109 Prognozy
13	Str. 139	„Odpady przemysłowe z reguły są zbierane selektywnie, w zależności od dalszego postępowania z nimi”.		Zapis budzi wątpliwości, prosimy o wyjaśnienie. W obowiązujących przepisach nie ma wskazania, że odpady przemysłowe zbiera się selektywnie. Ponadto zapis z „reguły” nie jest właściwy. Proponuje się np. rozważenie zapisu w większości stwierdzonych przypadków.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 145 POŚ oraz 110 Prognozy
14	Str. 142	„Najbardziej powszechnym sposobem unieszkodliwiania azbestu jest jego składowanie”.	Jedynym sposobem unieszkodliwiania azbestu jest składowanie.	W obowiązujących przepisach nie ma innej metody unieszkodliwiania odpadów azbestu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 148 POŚ oraz 114 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
15	Str. 138	„W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w ówczesnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.”	W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady komunalne są zbierane w sposób określony w ówczesnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów”.	Przywołane rozporządzenie dotyczy odpadów komunalnych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 144 POŚ oraz 109 Prognozy
16	Str. 139	„Według danych GUS, w 2020 roku ogółem wytworzono 689,9 tys. Mg odpadów przemysłowych.”		Ze względu na brak szczegółowych informacji o źródle danych oraz wyjaśnienia co należy rozumieć pod pojęciem odpadów przemysłowych nie ma możliwości zweryfikowania danych.	Dodano przypis w którym opisano definicję „odpadów przemysłowych” zgodnie z GUS Informacja znajduje się na str. 145 POŚ oraz 110 Prognozy
17	Str. 139	„Na terenie województwa zlokalizowanych jest 51 zakładów wytwarzających odpady przemysłowe”.		Ze względu na brak szczegółowych informacji o źródle danych oraz wyjaśnienia co należy rozumieć pod pojęciem odpadów przemysłowych nie ma możliwości zweryfikowania danych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 145 POŚ oraz 110 Prognozy
18	4.8. Zasoby geologiczne Str. 151	-	Proponuje się dopisanie do podrozdziału danych na temat wielkości zasobów i wydobywania kopalin na terytorium województwa na podstawie Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce. Można go z łatwością znaleźć na stronie PIG-PIB.	Jako cel POŚ dla województwa lubuskiego w zakresie zasobów geologicznych (str. 215) wskazano racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi. Trudno mówić o racjonalnym gospodarowaniu tymi zasobami bez szczegółowego ich opisanie.	uwzględniono Informacja znajduje się na str. 158, 159 POŚ oraz 122, 123 Prognozy
19	2.3.3. Sytuacja gospodarcza w województwie, str. 14	Ponadto w województwie występuje słaby sektor badawczo - rozwojowy w regionie.	Ponadto w województwie występuje słaby sektor badawczo – rozwojowy.	Usunięcie zbędnego wyrazu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 14 POŚ oraz 15 Prognozy
20	Monitoring hałasu kolejowego, str. 85	Na terenie województwa lubuskiego w ramach niniejszego opracowania zlokalizowana jest jedna linia kolejowa o całkowitej długości 0,649 km, przecinająca powiat świebodziński.		Czy to prawidłowa wartość?	Na terenie województwa lubuskiego w ramach niniejszego opracowania

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
					<p>zlokalizowany jest jeden odcinek o dł. 0,649 km (powiat świebodziński) linii kolejowej nr 3 Warszawa Zachodnia – Kunowice, na którym przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, i tylko ten odc. podlega pomiarom. Informacja znajduje się na str. 89 POŚ oraz 64 Prognozy</p>
21	4.4.6. Jakość wód podziemnych, str. 114	Warunki, jakie musi spełnić stan chemiczny i ilościowy, aby określany był jako dobry znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148, z późn. zm.).	Warunki, jakie musi spełnić stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych?, aby określany był jako dobry znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148, z późn. zm.).	Potrzeba uzupełnienia brakującej części zdania.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 120 POŚ oraz 92 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
22	Tabela 41. Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2020, str. 107-108			Brak legendy do opisu do kolumn klasy i kolumny obserwacje....	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 112, 113 POŚ oraz 84, 85 Prognozy
23	4.5.3. Zagadnienia horyzontalne Sekcja Adaptacja do zmian klimatu, str. 125	Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawaniem się wody.	Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawaniem się wody.	Błąd gramatyczny.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 131 POŚ
24	4.7.2. Odpady wytwarzane na terenie województwa lubuskiego Odpady komunalne, str. 137	Jego niekontrolowana emisja jest niekorzystna dla środowiska naturalnego oraz niebezpieczna m.in. poprzez degradację strefy ukorzenia roślin, osiadanie budowli, wybuchy, pożary, niedotlenienie ludzi, degradację wód gruntowych oraz pogłębianie efekty cieplarnianego.	Jego niekontrolowana emisja jest niekorzystna dla środowiska naturalnego oraz niebezpieczna m.in. poprzez degradację strefy ukorzenia roślin, osiadanie budowli, wybuchy, pożary, niedotlenienie ludzi, degradację wód gruntowych oraz pogłębianie efektu cieplarnianego.	Korekta literówki.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 143 POŚ oraz 108 Prognozy
25	4.8.5. Analiza SWOT, ZAGROŻENIA, str. 154	5. Konflikty społeczne poprzez potrzeby eksploatacji kopalin a ochroną środowiska.		Zdanie nie jest jasne.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 162
26	4.9.1. Formy ochrony przyrody, str. 154	1 401 Pomniki Przyrody,	1 401 Pomników Przyrody,	Korekta związana z odmianą nazwy.	Uwzględniono W POŚ zmieniono liczbę pomników przyrody zgodnie z uwagami RDOŚ Informacja znajduje się na str. 178 POŚ oraz 140 Prognozy
27	4.11.2. Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony środowiska, str. 189	opracowywaniu, uzgadnianie oraz stosowaniu planów alarmowych, planów akcji oraz planów zgłoszeń w przypadku zdarzeń związanych z	opracowywaniu, uzgadnianiu oraz stosowaniu planów alarmowych, planów akcji oraz planów zgłoszeń w przypadku zdarzeń związanych z nadzwyczajnymi	Korekta literówki.	Uwzględniono W podrozdziale <i>Współpraca międzynarodowa</i>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		nadzwyczajnymi zanieczyszczeniami,	zanieczyszczeniami,		odniesienie do współpracy z WIOŚ zostało ze względu na uwagi WIOŚ w ramach konsultacji Informacja znajduje się na str. 206 POŚ
28	4.11.2. Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony środowiska, str. 190	Uroczystą inaugurację EUWT „Polsko-Niemiecki Geopark Łuk Mużakowa” przewiduje się w I połowie 2022 r.		Mamy II połowę 2022 r. – raczej czas przeszedł.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 206 POŚ
29	Tabela – sekcja: Obszar interwencji: Odnawialne źródła energii, str. 204	(montaż kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych, farmy fotowoltaiczne w budynkach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych,	(montaż kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych, farmy fotowoltaiczne.	Wrażenie, że farmy fotowoltaiczne są w budynkach mieszkalnych, tymczasem są to instalacje wolnostojące.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 220 POŚ
30	Tabela: Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA; wskaźnik monitoringu realizacji zadania: udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem %; wartość docelowa; str. 221	27%	29,5%	wartość docelowa na rok 2027 w wysokości 27% wydaje się zbyt mało ambitna. Proponuje się zwiększenie wysiłków na rzecz odchodzenia od źródeł konwencjonalnych, co najmniej do +1 p% r/r względem wartości bazowej 2020 r.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 237, 294 POŚ oraz 109 Prognozy
31	Tabela: Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA; Zadania, OP.5.1. Zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa - dzięki rozwojowi energetyki wiatrowej, energetyki wodnej, geotermalnej. str. 221	OP.5.1. Zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa - dzięki rozwojowi energetyki wiatrowej, energetyki wodnej, geotermalnej.	OP.5.1. Zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa - dzięki rozwojowi energetyki słonecznej, energetyki wiatrowej, energetyki wodnej, geotermalnej.	Rozwój energetyki słonecznej stanowi obecnie najbardziej dynamiczny segment rynku i nie należy go pomijać. Większość realizowanych instalacji OZE opiera się właśnie na wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 144 POŚ oraz 263 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
32	Tabela: Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA; wskaźnik monitoringu realizacji zadania: Ilość podmiotów wykorzystujących OZE szt., str. 221			Nie jest jasne co oznacza przedmiotowy wskaźnik. Czy dotyczy ilości wytwórców czy też ilości instalacji OZE. W celu usunięcia wątpliwości prośba o przywołanie źródła z których będą pobierane dane.	Nie uwzględniono Źródłem wskaźnika jest URE, co jest napisane w kolumnie „Źródło danych do określenia wskaźnika”. Ponadto w podrozdziale 4.1.5. Ozdawalne Źródła Energii znajduje się tabela, która szczegółowo przedstawia ile podmiotów korzysta z OZE.
33	Tabela: Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA; wskaźnik monitoringu realizacji zadania: Ilość mikroinstalacji PV w województwie [szt.] ENEA OPERATOR; -> wartość bazowa i wartość docelowa; str. 221	b.d. [2021 r.]	Konieczne jest uzupełnienie danych bazowych w oparciu o dane URE.	Brak wskaźnika bazowego utrudni lub uniemożliwi prowadzenie skutecznych działań promocyjnych w zakresie stosowania mikroinstalacji w budynkach użyteczności publicznej oraz gospodarstwach domowych.	Niestety po niejednokrotnym usiłowaniu kontaktu z ENERA OPERATOR nie udało się uzyskać danej informacji. Wskaźnik został usunięty.
34	Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład, str. 283	Czwarta edycja Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych trwa od 18 lutego do 4 marca 2022 r.		Mamy II połowę 2022 r. – raczej czas przeszły.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 301 POŚ
35	Uwaga ogólna			Nie pod wszystkimi tabelami, rysunkami w dokumencie podana jest data opracowania źródła dot. prezentowanych danych. Powinno być jak pod niektórymi tabelami np. źródło: GUS, stan na 31.12.2020 r.	Uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
36	Rozdział 3.2. Dokumenty Krajowe (str. 22)	-	Rozdział 3.2. należy uzupełnić o dokumenty strategiczne takie jak: 1) aKPOP - Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza, 2) KPOZP - Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza.	Wskazane dokumenty określają odpowiednio: - aKPOP działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze, - KPOZP – określa m.in. kierunki działań mających na celu redukcję emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO ₂), tlenków azotu (NO _x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH ₃) i pyłu drobnego (PM _{2,5}) ze wszystkich sektorów gospodarki.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 33 POŚ oraz 181 Prognozy
37	Rozdział 4.1.5. Odnawialne źródła energii – podrozdział Biomasa, str. 65/66	Ponadto energetycznie wykorzystywane są odpady drzewne wytwarzane w zakładach sektora drzewnego.	Zdanie to wymaga doprecyzowania.	Zgodnie z definicją biomasy zawartą w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. poz. 1860) uznaje się „produkty składające się z substancji roślinnych pochodzących z rolnictwa lub leśnictwa, które mogą być wykorzystywane jako paliwo w celu odzyskania zawartej w nich energii, oraz następujące rodzaje odpadów: a) odpady roślinne z rolnictwa i leśnictwa, b) odpady roślinne z przemysłu	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 68, 69 POŚ oraz 46, 47 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				<p>przetwórstwa spożywczego, jeżeli odzyskuje się wytwarzaną energię cieplną,</p> <p>c) włókniste odpady roślinne z procesu produkcji pierwotnej masy celulozowej i z procesu produkcji papieru z masy, jeżeli odpady te są spalane w miejscu produkcji, a wytwarzana energia cieplna jest odzyskiwana,</p> <p>d) odpady korka,</p> <p>e) odpady drewna, z wyjątkiem odpadów drewna zanieczyszczonego impregnatami lub powłokami ochronnymi, które mogą zawierać związki chlorowcoorganiczne lub metale ciężkie, w skład których wchodzi w szczególności odpady drewna pochodzącego z budowy, remontów i rozbioru obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej”. Z brzmienia przepisu wynika, że definicja biomasy przyjęta w ww. rozporządzeniu obejmuje – poza produktami z rolnictwa i leśnictwa - wyłącznie odpady korka oraz określone odpady roślinne i odpady drewna (a nie odpady, które w swoim składzie zawierają drewno). Odpady drewnopochodne takie jak: odpady płyt wiórowych, MDF lub HDF nie są odpadami drewna i nie mieszczą się w tej definicji.</p>	
38	Program, str. 154, 4.8.5. Analiza SWOT/ZASOBY GEOLOGICZNE/Zagrożenia, pkt 5	„5. Konflikty społeczne <u>poprzez potrzeby</u> eksploatacji kopalin a ochroną środowiska.”	5. Konflikty społeczne <u>wynikające z problemów</u> dot. ochrony środowiska – powstających podczas eksploatacji kopalin.	Błąd stylistyczny.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 162 POŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
39	Program, str. 137, tabela 59.	„Liczba zamkniętych składowisk odpadów, na których unieszkodliwiane są odpady komunalne”.	Liczba zamkniętych składowisk odpadów, na których unieszkodliwiane były odpady komunalne.	Informacja dot. składowisk zamkniętych – zatem powinna odnosić się do czasu przeszłego.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 143 POŚ oraz 109 Prognozy
40	Program, str. 210-212, pkt 9. - „Najważniejsze sukcesy w ostatnich latach na terenie województwa lubuskiego...”, tabela 80 – „Najważniejsze sukcesy w ostatnich latach na terenie województwa lubuskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska”	Kolumna tabeli 80 (dedykowanej sukcesom województwa w ochronie środowiska) pn. <u>„Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu”</u> [czego?]	Proponowana nazwa ostatniej kolumny w tabeli 80 – <u>Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska zakończone pozytywnymi efektami, które osiągnęły zaplanowane wskaźniki.</u>	Informacje w ostatniej kolumnie tabeli sugerują działania, które <u>nie zostały zakończone</u> . Są one kontynuowane – w tabeli znajdują się np. sformułowania: „Kontynuacja wymiany źródeł ciepła”; „Kontynuacja działalności kontrolnej”; „Dalsze podłączanie...”; „Dalsza modernizacja...”; „Dalsza termomodernizacja...” itd; zadania z ww. kolumny tabeli są rozwijane – np. „Rozwój oraz promocja odnawialnych źródeł energii”. Z ww. sformułowań wynika, że opisywane zadania są – najprawdopodobniej i przynajmniej w części – dopiero <u>planowane</u> - a jako takie <u>nie mogą zostać uznane za sukces</u> – w szczególności <u>bez stwierdzenia zrealizowania zaplanowanych efektów (wskaźników)</u> .	Nie uwzględniono Tabela jest opracowana zgodnie z wytycznymi. Ostatnia kolumna ma właśnie za zadanie przedstawić jakie działania powinny być kontynuowane / wprowadzone aby poprawić stan środowiska lub utrzymać dobry stan który istnieje dzięki wykonanym działaniom które przedstawiono w pierwszej kolumnie
41	Program, str. 275-276, 279-280, kolumna „Tendencja zmian”	„ <u>Bieżący monitoring</u> ” w kolumnie „Tendencja zmian”.	Lepszym sformułowaniem byłoby – „ brak danych porównawczych ”.	„Bieżący monitoring” jest określeniem niejasnym – nie wiadomo czy chodzi o „brak danych” w momencie sporządzania projektu programu czy o przyszłe dane w nieokreślonym czasie. Dopiero poprzez porównanie danych z monitoringu w co najmniej dwóch momentach czasu – można ocenić tendencję zmian – dane tylko z bieżącego monitoringu (w danym czasie) nie wystarczą.	Częściowo uwzględniono W niektórych wskaźnikach, jak np. ilość usuniętych dzikich wysypisk nie ma możliwości określenia tendencji, gdyż jest ona zależna od ilości występujących wysypisk. Informacja znajduje się na str. 293-298 POŚ oraz 263-267 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
42	Program, str. 290, pkt 8.	„połowa podmiotów <u>wypowiedziała się na brak</u> zainteresowania mieszkańców ochroną środowiska”.	Propozycja - wypowiedziała się na temat braku zainteresowania mieszkańców ochroną środowiska.	Błąd stylistyczny.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 307 POŚ
43	Program, str. 291, I wers	„Dodatkowe odpowiedzi: – budowy przydomowych oczyszczalni ścieków; – modernizację ciągów komunikacyjnych. ”	Przed dwukropkiem należy dodać „dot.”	Błąd stylistyczny.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 308 POŚ
44	Program, str. 195-205,	pkt 6. „Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska”.	Nie ma potrzeby umieszczania w programie ochrony środowiska – pkt 6. „Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska”.	Z Prawa ochrony środowiska (art. 18, pkt 2), wynika zobowiązanie do przygotowywania (co 2 lata) raportów z wykonania Programów ochrony środowiska, zatem nie ma potrzeby umieszczania takich informacji w programie ochrony środowiska – pkt 6. „Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska”.	Nie uwzględniono Rozdział opracowany zgodnie z wytycznymi do opracowywania programów ochrony środowiska.
45	3. Założenia Programu ochrony środowiska, 3.1. Dokumenty międzynarodowe 3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku, str. 18	Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.: • Co najmniej 40% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.); • Co najmniej 32% udział energii odnawialnej; • Co najmniej 32,5% poprawa efektywności energetycznej. Cel 40% emisji redukcji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 40%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i	Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowy cel na 2030 r.: • Co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.); Cel 55% emisji redukcji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 55% , zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania. W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r.	Nowy cel 55% został przyjęty w Europejskim prawie o klimacie w 2021 r. Obecnie toczą się negocjacje odnośnie ram wdrożenia celu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 18 POŚ oraz 166 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		<p>zwiększenie pochłaniania. W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymaganym we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych do czerwca 2021 r. w celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.</p>	<p>podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, z 40% do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Podwyższony cel został przyjęty w Europejskim prawie o klimacie w 2021 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymaganym we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych w celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Wnioski ustawodawcze zostały opublikowane w lipcu 2021 r. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.</p>		
46	Strona 125	-		<p>W odniesieniu do zidentyfikowanego zagrożenia nasilenia się fal upałów nie wskazano żadnych działań zaradczych, co wydaje się konieczne w celu ochrony życia i zdrowia obywateli należących do grup ryzyka. W szczególności zasadne byłoby wykorzystanie w tym celu zielono-niebieskiej infrastruktury, m.in. poprzez zieloną rewitalizację centrów dużych miast, stanowiących miejskie wyspy ciepła.</p>	<p>Nie uwzględniono W obszarze interwencji GOSPODAROWANIE WODAMI znajduje się następujące zadanie: GW.2.5. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury w miastach uwzględniającej mikroretencję. W powyższe zadanie wpisuje się wykorzystanie zielono-niebieskiej infrastruktury, m.in. poprzez zieloną</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
					rewitalizację centrów dużych miast, stanowiących miejskie wyspy ciepła.
47	Strona 215	Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku [GJ]: – 3 323 804 [2020r.], – 3 800 000 [2027r.].		W wykazie obszarów interwencji (str. 215 i kolejne) dokumentu wskazuje się na cele do 2027 r. polegające na znacznym zwiększeniu sprzedaży energii cieplnej w ciągu roku, co stoi w sprzeczności z pożądanym kierunkiem działań polegającym na zwiększaniu efektywności energetycznej budynków, co w nieuchronny sposób doprowadzi do zmniejszenia tej sprzedaży. Warto podkreślić, że działania w zakresie efektywności energetycznej powinny mieć priorytet, z uwagi na ich stosunek korzyści do kosztów.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 231, 294 POŚ oraz 263 Prognozy
48	Strona 217	Zużycie energii elektrycznej [GJ]: 803 993,90 [2020r.]		W wykazie obszarów interwencji (str. 217) nie wskazano celu dla zużycia energii elektrycznej, podczas gdy zasadne byłoby podejmowanie działań na rzecz ograniczenia jej zużycia, o konkretną wartość procentową każdego roku.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 233, 294 POŚ oraz 263 Prognozy
49	Strona 221			Wspomina się o dobrych warunkach rozwoju energetyki słonecznej, ale w OP.5.1. została ona pominięta (a wyszczególniono inne rodzaje OZE).	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 237, 265 POŚ oraz 191 Prognozy
50	Strona 221			W dokumencie nie wskazano również celów odnoszących się do montażu instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej, a takie działania byłyby korzystne zarówno z punktu widzenia stosunku korzyści do kosztów, jak i promocji OZE wśród mieszkańców.	Nie uwzględniono W dokumencie było zawarte zadanie: OP.5.4. Zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa - w

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
					budynkach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej m.in. poprzez montaż mikroinstalacji.
51	Strony 218-219			Cieszy przyjęcie przez województwo Polityki rowerowej do 2030 r., ale dokument nie jest niestety łatwy do znalezienia w internecie. W dokumencie jako cel 1 wskazuje się budowę spójnej sieci dróg rowerowych do codziennych podróży, ale nie znajduje to odzwierciedlenia w celach wskazanych do realizacji w Programie ochrony środowiska, np. poprzez budowę w pierwszej kolejności dróg dla rowerów w miastach powiatowych i wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych wychodzących z miast powiatowych, aby umożliwić dojazd mieszkańcom pobliskich miejscowości. Biorąc pod uwagę potencjał turystyczny województwa lubuskiego, należy liczyć się również z dynamicznym wzrostem zapotrzebowania na przewóz rowerów środkami transportu kolejowego i w tym kontekście podjąć działania na rzecz zwiększenia możliwości transportowych kolei na obszarze województwa.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 234 POŚ
52	Cały dokument			Ciepłownictwo w województwie lubuskim opiera się głównie na gazie ziemnym. Wprawdzie jest to paliwo bardziej ekologiczne od węgla, ale w dłuższej perspektywie również konieczne będzie jego wyeliminowanie, celem osiągnięcia neutralności klimatycznej. W tym kontekście uwagę zwraca zidentyfikowanie w dokumencie	Ponownie przeanalizowano możliwości wykorzystania energii geotermalnej. Zgodnie z wynikami Państwowej Służby Geologicznej, budowy ciepłowni

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				bardzo korzystnych warunków rozwoju ciepłownictwa i energetyki geotermalnej, a jednocześnie brak konkretnych wzmianek o działaniach służących jego wykorzystaniu.	geotermalnych w województwie lubuskim nie są opłacalne ekonomicznie. Natomiast w dokumencie jest kierunek interwencji pn. Rozwój odnawialnych źródeł energii. Znajdują się tu działania ukierunkowane na wykorzystanie OZE w województwie.
53	3. Założenia Programu ochrony środowiska, 3.1. Dokumenty międzynarodowe 3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku, str. 18	Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.: • Co najmniej 40% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.); • Co najmniej 32% udział energii odnawialnej; • Co najmniej 32,5% poprawa efektywności energetycznej. Cel 40% emisji redukcji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 40%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania. W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów	Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowy cel na 2030 r.: • Co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.); Cel 55% emisji redukcji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 55%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania. W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, z 40% do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r.	Nowy cel 55% został przyjęty w Europejskim prawie o klimacie w 2021 r. Obecnie toczą się negocjacje odnośnie ram wdrożenia celu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 18 POŚ oraz 166 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymaganych we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych do czerwca 2021 r. w celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.	Podwyższony cel został przyjęty w Europejskim prawie o klimacie w 2021 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymaganych we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych w celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Wnioski ustawodawcze zostały opublikowane w lipcu 2021 r. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.		
54	Rozdział Ochrona klimatu i jakości powietrza/4.1.1 C, tab. 8./str. 36	Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM _{2,5} ustalono na poziomie 20 µg/m ³ (od 2020 roku), stężenie to było wyższe o 5 µg/m ³ .	Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM _{2,5} ustalono na poziomie 20 µg/m ³ (od 2020 roku), we wcześniejszych latach stężenie dopuszczalne było wyższe o 5 µg/m ³ i wynosiło 25 µg/m ³ .	Zapis nieczytelny.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 39 POŚ
55	Rozdział Ochrona klimatu i jakości powietrza /4.1.3/str. 53	Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje w ramach państwowego monitoringu środowiska.	Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	Państwowy Monitoring Środowiska (wszystko z wielkiej litery) – tytuł dokumentu, na podstawie którego wykonujemy oceny.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 56 POŚ oraz 34 Prognozy
56	Rozdział Ochrona klimatu i jakości powietrza /4.1.3, tab. 25/str. 57	NO ₂	NO _x	Klasyfikacji pod kątem ochrony roślin dokonuje się dla NO _x , natomiast NO ₂ wykorzystywane jest do klasyfikacji pod kątem ochrony zdrowia.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 60 POŚ oraz 38 Prognozy
57	4/4.1.3/str. 62	Wyniki jakości powietrza obejmują aktualne stężenie zanieczyszczeń takich jak SO ₂ , NO ₂ , O ₃ , pył PM ₁₀ , pył PM _{2,5} , benzen oraz CO. Powyższe informacje znajdują się na	Wyniki jakości powietrza obejmują aktualne stężenie zanieczyszczeń takich jak SO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , pył zawieszony PM ₁₀ , pył zawieszony PM _{2,5} , benzen, CO oraz	Na bieżąco wyniki pomiarów jakości powietrza dostępne są w zakładce Bank danych pomiarowych https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/archives i jest ich więcej niż wymieniono w	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 65 POŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		stronie GIOŚ pod adresem: https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current .	zanieczyszczenia nienormatywne. Powyższe informacje znajdują się na stronie GIOŚ pod adresem: https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/archives .	dokumentcie. W zakładce, do której jest odniesienie: https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current wyświetlają się jedynie zanieczyszczenia, dla których ustalono Indeks Jakości Powietrza.	
58	4.2. Zagrożenia hałasem 4.2.2. Źródła hałasu Str. 75	L _{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6.00 – 18.00, pory wieczoru od godz. 18.00 – 22.00 oraz pory nocy od godz. 22.00 – 6.00; L _N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22.00-6.00,	L _{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6 ⁰⁰ do godz. 18 ⁰⁰), pory wieczora (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18 ⁰⁰ do godz. 22 ⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22 ⁰⁰ do godz. 6 ⁰⁰); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu, L _N - długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22 ⁰⁰ do godz. 6 ⁰⁰) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych); wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu.	Zaproponowano definicje wskaźników L _{DWN} i L _N zgodnie z obowiązującym brzmieniem ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> .	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 79 POŚ oraz 54 Prognozy
59	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4 strona 1061-108	Brak zapisu.	Ołobok do Świebodki z jez. Niesłysz i Wilkowskim Klasa elementów biologicznych ocena 1, Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) – ocena 1	Jcwp była zbadana w roku 2020.	uwzględniono Informacja znajduje się na str. 112 POŚ oraz 84 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
60	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4 strona 106-108	Brak zapisu.	Ołobok od zal. Skąpe (z zalewem) do Odry Klasa elementów biologicznych ocena 2, Obserwacje hydromorfologiczne ocena 1, Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) – ocena >2	Jcwp była zbadana w roku 2020	uwzględniono Informacja znajduje się na str. 113 POŚ oraz 85 Prognozy
61	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4. strona 106-108	Brak zapisu.	Gryżynka Klasa elementów biologicznych ocena 5, Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) – ocena >2	Jcwp była zbadana w roku 2020	uwzględniono Informacja znajduje się na str. 112 POŚ oraz 84 Prognozy
62	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4., strona 106-108	Brak zapisu.	Stara Noteć Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) – ocena >2	Klasa elementów fizykochemicznych została wyznaczona dla rzeki w 2020 roku.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 113 POŚ oraz 85 Prognozy
63	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4, strona 107	Nysa Łużycka od Lubszy do Odry Obserwacje hydromorfologiczne ocena >2, brak oceny dla Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Pozostawić puste pole dla obserwacji hydromorfologicznych, Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) ocena >2	Brak obserwacji hydromorfologicznych dla jcwp w roku 2020.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 112 POŚ oraz 84 Prognozy
64	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4., strona 108	Racza Struga do dopl. z Czarnowa – wiersz w tabeli powtarza się.	Usunąć powtarzający się wiersz.	Wiersz w tabeli powtarza się.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 113 POŚ oraz 85 Prognozy
65	Rozdział Jakość wód powierzchniowych/ punkt 4.4.4., strona 106-108.	Brak zapisu.	Ilanka od źródeł do Rzepi Klasa elementów biologicznych ocena 3, Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) – ocena >2	Jcwp była zbadana w roku 2020.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 112 POŚ oraz 84 Prognozy
66	POŚ 4.4.5. Wody podziemne Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych Str. 109	„Zasobność w wody podziemne jest dobra w części północnej i średnia w części południowej województwa lubuskiego”.	Podstawową informacją dotyczącą wielkości zasobów wód podziemnych są zasoby dyspozycyjne wód podziemnych w jednostkach bilansowych oraz zasoby dostępne w jednolitych częściach wód podziemnych, a nie zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (wg. Słownika hydrogeologicznego) będące dopuszczalną ilością (pobór) wód	https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8886-zadania-psh-zasoby-wod-podziemnych.html def. zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. z 2016	Uwzględniono Usunięto zapis

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
			podziemnych w ujęciu przy określonym sposobie eksploatacji, uwzględniająca ograniczenia związane z wymaganiami ochrony środowiska i warunkami techniczno-ekonomicznymi poboru wody.	r. poz. 2033).	
67	POŚ 4.5.1. Zaopatrzenie w wodę Str. 119, Rys. 42 str. 120	Dot. nazwy „strefy ochrony pośredniej” oraz strefy ochrony bezpośredniej” ujęć wód.	Powinno być odpowiednio” - „strefa ochronna obejmująca teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ujęcia wód” - „strefa ochronna obejmująca wyłącznie teren ochrony bezpośredniej wód”	Art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz.2233, z późn. zm.) „Strefa ochronna obejmuje: 1) wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo 2) teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej.”	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 125, 126 POŚ oraz 94, 95 Prognozy
68	POŚ, 4.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych str. 121	4.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych.	4.5.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych.	Proponuje się zamianę w tytule podrozdziału terminu „ścieki sanitarne” na „ścieki komunalne”. W podrozdziale opisane zarówno kwestię ścieków sanitarnych (tj. bytowo-gospodarczych), jak również przemysłowych. Opisano także kwestię oczyszczalni komunalnych (ścieki komunalne stanowią mieszaninę ścieków bytowych oraz przemysłowych). Poszczególne rodzaje ścieków zostały zdefiniowane w art. 16 pkt 61-64 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.). W związku z tym nazwa podrozdziału błędnie sugeruje, że jest on poświęcony wyłącznie zagadnieniu ścieków bytowych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 127 POŚ oraz 96 Prognozy
69	POŚ, 4.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych Str. 123	Do chwili obecnej przeprowadzono pięć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015 i 2017. Przyjęta przez Radę Ministrów 31 lipca 2017 r. V aktualizacja zawiera listę zadań	Do chwili obecnej przeprowadzono sześć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022. Przyjęta przez Radę Ministrów 5 maja 2022 r. VI aktualizacja zawiera listę	Najnowsza VI AKPOŚK została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 05.05.2022 r. W związku z tym sugeruje się zaktualizowanie informacji w tym zakresie.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 129 POŚ oraz 98 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		zaplanowanych przez samorzady do realizacji w latach 2016-2021.	zadań zaplanowanych przez samorzady do realizacji w latach 2021-2027.		
70	POŚ, 4.5.3. Zagadnienia horyzontalne Str. 125			Proponuje się uzupełnienie działań edukacyjnych o kwestię konieczności regularnego opróżniania indywidualnych systemów oczyszczania, tj. zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków, oraz zagrożeń dla zdrowia i środowiska związanych z nielegalnym ich opróżnianiem.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 131 POŚ
71	POŚ, 4.5.5. Analiza SWOT Str. 126			Odpowiedni poziom skanalizowania gminy/województwa nie jest równoznaczny z odbieraniem odpowiedniej ilości ścieków. Dużym problemem dla niektórych samorządów gminnych wydaje się być kwestia podłączenia mieszkańców do już istniejącej sieci kanalizacyjnej. W związku z tym proponuje się uzupełnienie analizy SWOT w tym zakresie.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 132 POŚ
72	POŚ, 4.5.1 Zaopatrzenie w wodę, s. 118-119			W Programie w zakresie zaopatrzenia w wodę zawarto dane dotyczące długości sieci, zwodociągowania czy zużycia wody na terenie województwa, brak jest natomiast identyfikacji problemów i wyzwań w tym zakresie, a także planu działań. Wprawdzie stopień zwodociągowania jest wysoki, jednak nie jest to jedyne zadanie w zakresie zaopatrzenia w wodę. W programie są wymienione zadania do realizacji, brak jest jednak podparcia ich stosownymi danymi na temat sytuacji w regionie. Należy przeanalizować zadania, jakie wiążą się z wejściem w życie nowej	Zadanie <i>GWS.1.1. Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia</i> zobowiązuje do cyklicznych badań jakości wód pitnych. Podczas wykonywania Raportu z Programu, WSSE udostępni konkretne dane odnośnie jakości wód przeznaczonych do spożycia. Ponadto w

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				dyrektywy 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i określić potrzeby regionu pod tym kątem (w tym realizacja nowych zadań, wymagania jakościowe, podejście oparte na ryzyku, zapewnienie dostępu do wody i in.). Resort zwraca uwagę na konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości wody pitnej, w tym zwłaszcza w gminach, którym przyznano odstępstwa od jakości wody (aktualny rejestr takich gmin prowadzi Główny Inspektorat Sanitarny). Prosimy o uwzględnienie finansowania działań na rzecz poprawy jakości wody podczas opracowywania szczegółowych planów działań. Ponadto KE w obecnej perspektywie podkreśla potrzebę ograniczania strat wody, m. in. poprzez modernizację infrastruktury służącej do zaopatrzenia ludności w wodę.	Programie ujęto zadanie dot. modernizacji infrastruktury służącej do zaopatrzenia ludności w wodę, tj. GWS.1.4. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych, ograniczanie strat wody w sieci wodociągowej, w które wpisuje się modernizacja infrastruktury służącej do zaopatrzenia ludności w wodę.
73	Tabela 81. Wykaz obszarów interwencji, celów, kierunków interwencji oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu ochrony środowiska województwa lubuskiego s. 225	GW.1.4. Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi oraz rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej.		W zakresie wód opadowych wprowadzono zadanie dot. rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej. W tym zakresie zamiast rozbudowy systemu kanalizacji deszczowej rekomendujemy raczej wprowadzenie działań mających na celu zagospodarowanie wód opadowych i ograniczenie ich spływu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 241, 276 POŚ oraz 195 Prognozy
74	Rozdział 4.4.1. Wody powierzchniowe, Rysunek 31 str. 96	Wskazany na rysunku w legendzie podział cieków wodnych na rzgw nie uwzględnia rzeki Odry.	Wskazane jest przypisanie fragmentów Odry do właściwych terytorialnie rzgw oraz rozważenie zmiany zastosowanej kolorystyki (odcienie niebieskiego i zielonego na warstwie liniowej cieków są słabo rozróżnialne).		Uwzględnione Informacja znajduje się na str. 100 POŚ oraz 72 Prognozy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
75	Rozdział 4.4.1. Wody powierzchniowe, str. 97	„Na terenie województwa lubuskiego wyznaczono 205 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych oraz 60 JCWP jeziornych. Ponadto w województwie znajduje się 217 zlewni JCWP.”		Należy wskazać źródło danych (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U.2016.1967 czy projekt IIaPGW). Należy dodać informację, iż wraz z przyjęciem II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zmieni się wykaz jednolitych części wód (zarówno powierzchniowych jak i podziemnych).	Należy wskazać źródło danych (Rozporządzenie Rady Ministrów z
76	Rozdział 4.4. Gospodarowanie wodami	Wskazane jest uzupełnienie rozdziału o informacje o celach środowiskowych dla poszczególnych jcw (powierzchniowych i podziemnych) oraz o działaniach krajowych i działaniach dla poszczególnych kategorii wód wskazanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.		Gospodarowanie wodami, poza ochrona przed powodzią i suszą, obejmuje również osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód m.in. poprzez osiągnięcie celów środowiskowych, któremu służą wskazane w Planach gospodarowania wodami działania. Należy podkreślić, że obecnie obowiązujące Plany (Dz.U.2016.1967) zostaną w najbliższym czasie zaktualizowane (projekt IIaPGW).	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 102, 115 POŚ oraz 74, 87 Prognozy
77	3.2. Dokumenty krajowe str. 21	Należy wskazać Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, (Dz.U.2016.1967) oraz jego aktualizację (projekt Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).		Planowanie w gospodarowaniu wodami obejmuje zgodnie z art. 315 ustawy Prawo wodne m.in. plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 30 POŚ
78	3.2.18. Program wodno-środowiskowy kraju PWŚK)	Należy wskazać, że zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 7) ustawy Prawo wodne plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera zestaw działań. Po przyjęciu projektu IIaPGW w formie rozporządzeń PWŚK przestanie obowiązywać.		Należy zaktualizować informacje o PWŚK i zestawie działań.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 31 POŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
79	3.2.17 Str.30	31 lipca 2017 r. Rada Ministrów przyjęła piątą aktualizację KPOŚK.	W dniu 5 maja 2022r. Rada Ministrów przyjęła szóstą.		Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 30 POŚ
80	4.5.2 str. 123	Do chwili obecnej przeprowadzono pięć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015 i 2017. Przyjęta przez Radę Ministrów 31 lipca 2017 r. V aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorzady do realizacji w latach 2016-2021.	Do chwili obecnej przeprowadzono sześć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022. Przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2022 r. VI aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorzady do realizacji w latach 2021-2027.	Uwaga o charakterze ogólnym. W opisie dokumentu nie uwzględniano aktualnych danych.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 129 POŚ
81	Str. 99, 106, 112, 115, 117, 120, 123	W całym dokumencie powinien zostać ujednoczony zapis dot. Prawa wodnego.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.)		uwzględniono
82	4.4.1. str. 96	region wodny Noteć	Region wodny Noteci.		Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 99 POŚ
83	6. str. 204	Renaturyzacja obszarów leśnych, w tym obszarów wodnych, błotnych.	Renaturyzacja obszarów leśnych, w tym obszarów wodno-błotnych.		Renaturyzacja obszarów leśnych, w tym obszarów wodno-błotnych.

Poprawiony dokument został ponownie przesłany do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Organ pismem z dnia 15 listopada 2022 r. przesłał uwagi do dokumentu (znak pisma: DSA-PEKO.0311.56.2022.JO), które przedstawiono poniżej.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
Ministerstwo Klimatu i Środowiska					
1	POŚ 4.4.5. Wody podziemne Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych Str. 115	Cały podrozdział pt. zasoby eksploatacyjne wód podziemnych.	Należy zmienić tytuł tego podrozdziału i uzupełnić informacje o wielkość zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych.	Podstawową informacją dotyczącą wielkości zasobów wód podziemnych są zasoby dyspozycyjne wód podziemnych w jednostkach bilansowych oraz zasoby dostępne w jednolitych częściach wód podziemnych, a nie zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (wg. Słownika hydrogeologicznego) będące dopuszczalną ilością (pobór) wód podziemnych w ujęciu przy określonym sposobie eksploatacji, uwzględniająca ograniczenia związane z wymaganiami ochrony środowiska i warunkami techniczno-ekonomicznymi poboru wody. https://www.pgi.gov.pl/psh/zadaniapsh/8886-zadania-psh-zasoby-wodpodziemnych.html def. zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2033).	Uwzględniono częściowo Informacja znajduje się na str. 114 POŚ oraz 87 OOŚ Dane nt. zasobów wód podziemnych eksploatacyjnych są dostępne na GUS dla województwa lubuskiego. Zasobów dyspozycyjnych nie ma wyodrębnionych dla województwa, dlatego nie uzupełniono dokumentu o zasoby dyspozycyjne.
2	Rozdział 4.4.1. Wody powierzchniowe, Rysunek 31 str. 100	Ad. uwagi Lp. 73. Należy zaktualizować legendę dla cieków wodnych RZGW w Bydgoszczy (w legendzie pozostawiono kolor zielony, na mapie jest czerwony), przypisać fragmenty Odry do właściwych terytorialnie RZGW, ujednolicić prezentację głównych cieków.		Odra w północnej części województwa lubuskiego znajduje się w administracji RZGW w Szczecinie, natomiast pozostały odcinek Odry (powyżej ujścia Warty) znajduje się w administracji RZGW we Wrocławiu. Dodatkowo wskazane jest zachowanie jednolitości w oznaczeniu „Głównych cieków” – w przypadku cieków administrowanych przez RZGW w Poznaniu lub Bydgoszczy sygnatura cieków głównych jest poniżej, a	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 98 i 99 POŚ oraz 71 i 72 OOŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				w przypadku RZGW we Wrocławiu – powyżej sygnatury podziału cieków na RZGW.	
3	Rozdział 4.4. Gospodarowanie wodami str. 102	Ad. uwagi Lp. 76 Jest: „Informacje dotyczące celów środowiskowych ustalonych dla poszczególnych JCWP wraz ze wskazaniem JCWP TW i CW z ustanowionymi odstępstwami od osiągnięcia celów środowiskowych stanowią element załącznika nr 1 IIaPGW. Załącznik nr 1 przedstawia również wskazanie JCWP do odstępstw z art. 4 RDW.”	Powinno być: „Informacje dotyczące celów środowiskowych ustalonych dla poszczególnych JCWP wraz z ustanowionymi odstępstwami od osiągnięcia tych celów znajdują się w załączniku nr 1 IIaPGW.”	W województwie lubuskim nie ma jednolitych wód przejściowych i przybrzeżnych, zatem informacja o celach środowiskowych dla nich nie jest potrzebna.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 101 POŚ oraz 74 OOŚ
4	Rozdział 4.4. Gospodarowanie wodami str. 115	Ad. uwagi Lp. 76 Należy rozwinąć skrót „pr.w.”		Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Skrót użyty jedynie w tym miejscu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 114 POŚ oraz 87 OOŚ
5	Rozdział 3.2 Dokumenty krajowe	Ad. uwagi Lp. 77 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry wskazano 2 razy - w punkcie 3.2.18 oraz 3.2.20. Ponadto jest: „Aktualizacje planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są poddawane przeglądowi i aktualizacji cyklicznie co 6 lat.”	Należy pozostawić tylko jeden opis Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Proponowany zapis: „Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są poddawane przeglądowi i aktualizacji cyklicznie co 6 lat.”		Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 30 POŚ
6	4.8.2. str. 157	Najwięcej złóż w województwie lubuskim zajmują surowce energetyczne, szczególnie gaz ziemny i ropa naftowa.	W województwie lubuskim największe znaczenie wśród surowców mineralnych mają surowce energetyczne, szczególnie gaz ziemny i ropa naftowa.	Błąd językowy.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 155 POŚ oraz 121 OOŚ
7	4.8.2. str. 157	38 złóż gazu ziemnego, 22 złoża ropy naftowej.	35 złóż gazu ziemnego, 23 złoża ropy naftowej.	Taka liczba złóż w województwie lubuskim wynika z Bilansu za 2021 rok.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 155 POŚ oraz 121 OOŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
8	4.8.2. str. 157	Jedno z trzech złożeń w całym kraju.	Jedno z dwóch złożeń w całym kraju.	W Bilansie za 2021 są informacje o tylko dwóch złożach azotowego gazu ziemnego (Sulęcín i Cychry).	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 155 POŚ oraz 121 OOŚ
9	4.8.2. str. 160	żarskich	żarskim	Błąd językowy.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 157 POŚ oraz 123 OOŚ
10	4.2.2. Źródła hałasu Str. 79	LDWN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczora (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu, LN – długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych);	LDWN -długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 1800), pory wieczora (rozumianej jako przedział czasu od godz. 1800 do godz. 2200) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu, LN - długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział	Nieprawidłowo zostały zapisane godziny. Np. Zamiast 600 powinno być 6:00.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 78 POŚ oraz 54 OOŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		<p>wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu, • do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby: o LAeqD jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 – 22.00,</p> <p>LAeqN – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 – 6.00.</p>	<p>czasu od godz. 2200 do godz. 600) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych); wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby: o LAeqD jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 – 2200, o</p> <p>LAeqN – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 – 600.</p>		
11	4.10.2. Działanie kontrolne Str. 200	Zgodnie z danymi udostępnionymi przez WIOŚ, w latach 2020 – 2021 nie było konieczności przeprowadzania kontroli w zakładach zwiększonego oraz dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.		<p>Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021r. poz. 1070, z późn. zm.) <i>Art. 31. 1. Organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, a co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku. 1a. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, jeżeli z uzgodnionego pomiędzy komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska wykazu, o którym mowa w art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, wynika, że kontrola ta została zaplanowana przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.</i></p> <p>W związku z powyższym, jeśli kontrole w zakładach o dużym ryzyku (ZDR) lub</p>	<p>Uwzględniono</p> <p>Informacja znajduje się na str. 199 POŚ oraz 159 OOS</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				zakładach o zwiększonym ryzyku (ZZR) zostały przeprowadzone przez organy PSP, w przekazanym do akceptacji dokumencie, w ww. punkcie należy doprecyzować opis.	
12	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	Zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, na obszarach Natura 2000 objętych Planami Zadań Ochronnych występują gatunki ptaków takie jak: Muchotłówka mała, Dzięcioł czarny, Derkacz, Lerka (...)	Zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, na obszarach Natura 2000 objętych Planami Zadań Ochronnych występują gatunki ptaków takie jak: muchotłówka mała <i>Ficedula parva</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , derkacz <i>Crex crex</i> , lerka <i>Lullula arborea</i> (...)	Polskie nazwy ptaków należy zapisujemy od małej litery, ponadto należy dodać nazwy naukowe, podobnie jak w dalszej części.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 179 POŚ oraz 143 OOŚ
13	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	W województwie lubuskim występują zwierzęta unikatowe w skali Europy. Jednym z nich jest Nietoperek, będący prawdopodobnie największym zimowiskiem nietoperzy w skali kontynentu.		Z kontekstu wynika, że Nietoperek jest unikatowym zwierzęciem w skali Europy. Pierwsze zdanie odnosi się do gatunków zwierząt, a drugie (rozpoczynające się od „jednym z nich”, co sugeruje, że w dalszej części zdania wymieniony zostanie taki gatunek) do zimowiska (brak spójności logicznej między zdaniami). Należy doprecyzować, czy chodzi o unikatowe (rzadkie) w skali Europy zwierzęta występujące w woj. lubuskim, czy unikatowe miejsca, przy czym wskazać czy jest to rezerwat Nietoperek, czy OSO Nietoperek.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 179 POŚ oraz 143 OOŚ
14	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	W województwie lubuskim, jako jedynym w Polsce zachodniej, wyznaczono dwa obszary, Wilki nad Nysą oraz Lasy Dobrosułowskie, głównie z myślą o populacjach wilka <i>Canis lupus</i> . W obszarze Ujście Ilanki, wśród niedostępnych bagien chroniona jest najważniejsza w zachodniej Polsce populacja żółwia błotnego <i>Emys orbicularis</i> .		Należy doprecyzować, jakie obszary (specjalne obszary ochrony siedlisk Wilki nad Nysą i OSO Lasy Dobrosułowskie). W pierwszym zdaniu tego akapitu wskazano dwa obszary , przy czym w tym samym akapicie wymieniono kolejny specjalny obszar ochrony siedlisk Ujście Ilanki.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 179 POŚ oraz 143 OOŚ
15	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	Występuje tu również Ohar <i>Tadorna Tadorna</i> , - kaczka z czerwonym dziobem, czarną głową, czarno białym	Występuje tu również ohar <i>Tadorna Tadorna</i> - kaczka z czerwonym dziobem, czarną głową, czarno	Polską nazwę gatunku („ohar”) należy pisać od małej litery i bez przecinka przed myślnikiem.	Uwzględniono Informacja

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
		upierzeniem i rdzawobrazową obrożą na piersi.	białym upierzeniem i rdzawobrazową obrożą na piersi.		znajduje się na str. 179 POŚ oraz 143 OOŚ
16	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	Ponadto do najcenniejszych tzw. flagowych gatunków zwierząt w województwie lubuskim należy wymienić populacje wędrowników żurawi oraz gęsi tundrowych, zbożowych i białoczelnych.	Ponadto do najcenniejszych, tzw. flagowych gatunków zwierząt w województwie lubuskim należą żuraw <i>Grus grus</i> oraz gęsi tundrowa <i>Anser fabalis serrirostris</i> , zbożowa <i>A. fabalis</i> i białoczelna <i>A. albifrons</i> .	Błąd stylistyczny. Należy dodać nazwy naukowe, stosownie jak w dalszej części dokumentu.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 179 POŚ oraz 143 OOŚ
17	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	Na terenie obszaru Bory Dolnośląskie występują gatunki sów takich jak włośchatka <i>Aegolius funereus</i> i sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> .	Na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Bory Dolnośląskie występują gatunki sów: włośchatka <i>Aegolius funereus</i> i sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> .	Należy rozważyć dodanie nazwy obszaru specjalnej ochrony ptaków ze względu na łatwiejszy i logiczny odbiór.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 180 POŚ oraz 144 OOŚ
18	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 181	Największe w kraju skupienie lęgowych par kani czarnej <i>Milvus migrans</i> i kani rudej <i>Milvus milvus</i> występuje w obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Odry.	Największe w kraju zagęszczenie lęgowych par kani czarnej <i>Milvus migrans</i> i kani rudej <i>Milvus milvus</i> występuje na obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Odry.	„Na obszarze”, nie „w obszarze” oraz „zagęszczenie”, a nie „skupienie”.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 180 POŚ oraz 144 OOŚ
19	4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 182	W lipcu 2022 doszło do skażenia rzeki Odry.	W lipcu 2022 r. doszło do skażenia rzeki Odry.	Brak „r.” po oznaczeniu cyfrowym roku.	Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 180 POŚ oraz 144 OOŚ
20	Rozdział dot. Planów Zadań Ochronnych (PZO) na str. 169	55 rezerwatów przyrody posiada zatwierdzony plan zadań ochronnych. Do rezerwatów nieposiadających PZO zaliczamy: Dębina, Dolina Postomi, Flisowe Źródlika, Gorzowskie Murawy, Gubińskie Mokradła, Laski, Mszar Przygielkowy – Długie im. Huberta Juraszczyzna, Mszar Rosiczkowy koło Rokitna, Pniewski Ług, Przygielkowe Moczary, Zacisze, Żurawno. Obecnie tylko Pszczewski Park Krajobrazowy posiada zatwierdzony plan ochrony.	Nowy zapis powinien zawierać informację czy chodzi o plany ochrony dla rezerwatów i parku krajobrazowego, czy o plany ochrony rezerwatów i parku krajobrazowego z zakresem PZO, czy o zadania ochronne w przypadku rezerwatów.	W rozdziale tym jest mowa o planach zadań ochronnych, które zgodnie z ustawą o ochronie przyrody ustanawia się dla obszarów Natura 2000. Tymczasem w trzecim akapicie tego rozdziału jest mowa o: – rezerwatach, dla których zgodnie z ww. ustawą ustanawia się plany ochrony lub zadania ochronne, przy czym plany ochrony mogą zawierać zakresy pzo obszarów Natura 2000, które współwystępują z rezerwatami;	Uwzględniono Rozdzielono te informacje do odpowiednich podrozdziałów. Informacja znajduje się na str. 164, 167 i 175 POŚ oraz 128, 131 i 139 OOŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				<p>– planie ochrony Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, przy czym plan ochrony parku może zawierać zakresy pzo obszarów Natura 2000.</p> <p>Ustawa o ochronie przyrody nie przewiduje możliwości ustanowienia dla rezerwatu planu zadań ochronnych. Plany zadań ochronnych są przypisane do obszarów Natura 2000. Zaproponowany zapis wymaga więc korekty, z tym, że nie jest jasne jakie intencje miał autor tego tekstu. Nie wiadomo czy chodzi o plany ochrony dla rezerwatów i parku krajobrazowego, czy o plany ochrony rezerwatów i parku krajobrazowego z zakresem PZO, czy może o zadania ochronne dla rezerwatów.</p>	
21	Rozdz. 4.9.2. Zwierzęta chronione Tabela 74. (str. 171) Zwierzęta chronione na terenie województwa lubuskiego	W tabeli 74 wymieniono tylko 4 gatunki ssaków.	Pominięto mopka, nocka dużego oraz nocka Bechsteina.	Województwo lubuskie jest jednym z ważniejszych województw dla cennych gatunków nietoperzy ze względu na dużą ilość kolonii rozrodczych oraz najcenniejsze zimowisko w Środkowej Europie. Liczebności zinwentaryzowanych kolonii mopka, nocka dużego sięgają łącznie kilkudziesięciu tysięcy osobników. Miejsca występowania kolonii znane są RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim, a informacje na temat liczebności populacji zawarte są w SDF obszarów Natura 2000, w których nietoperze są przedmiotami ochrony. Dane z SDF dostępne są w CRFOP. W czasie rozrodu i przelotów nietoperzy województwo lubuskie jest jednym z cenniejszych terenów występowania nocka Bechsteina.	Zgodnie z poprzednimi uwagami RDOŚ, tabela została usunięta. Zasugerowano, iż tabela nie jest wystarczająca i chronione gatunki zwierząt na terenie województwa uwzględniono w formie opisowej.
22	Rozdz. 4.9.2. Zwierzęta chronione, str. 171	Wśród pozostałych zwierząt na tych obszarach wyróżniamy ssaki, owady, minoryby, płazy, ślimaki, gady.	Wśród pozostałych zwierząt na tych obszarach wyróżniamy: ... (w tym miejscu powinny być wymienione inne niż ptaki gatunki chronione występujące w lubuskim).	<ol style="list-style-type: none"> Nazwy gatunków ptaków należy pisać małą literą. Podobnie jak w przypadku ptaków powinny być wymienione również pozostałe gatunki zwierząt 	Zgodnie z poprzednimi uwagami RDOŚ, zapis usunięto, a rozbudowano opis chronionych

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
				chronionych. Nie ma takiej grupy systematycznej jak minoryby, a chodzi prawdopodobnie o minogi i ryby.	gatunków zwierząt na terenie województwa w formie opisowej
23	Rys. 55 str. 172	Gatunki ptaków oraz pozostałych zwierząt na obszarach Natura 2000 objętych Planami Zadań Ochronnych.	Gatunki ptaków oraz pozostałych zwierząt na obszarach Natura 2000.	1. Gatunki cenne występują na obszarach Natura 2000 niezależnie od tego czy obszary te mają plany zadań ochronnych czy tych planów jeszcze nie mają. Rysunek powinien zostać uzupełniony również o inne gatunki chronione w ramach sieci obszarów Natura 2000.	Nie uwzględniono Od RDOŚ otrzymaliśmy następujące dane: Pliki shp dot. PZO dla obszarów Natura 2000 na terenie województwa Lubuskiego z danymi dla gatunków zwierząt oraz ptaków. Niestety mapa dotyczy gatunków tylko na tych obszarach, gdzie są ustanowione plany PZO. Nie posiadamy danych dla wszystkich gatunków.
24	Str. 145 Poś		W celu łatwiejszego odbioru danych liczbowych dot. odpadów przemysłowych (w szczególności wskazanej w projekcie POŚ liczby podmiotów wytwarzających odpady przemysłowe) wydaje się zasadne dodanie objaśnienia, które można znaleźć na stronie GUS - dane o odpadach przemysłowych obejmują pierwsze 19 grup katalogu odpadów i pochodzą od zakładów wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tysiąca ton odpadów, z wyłączeniem odpadów		Uwzględniono Informacja znajduje się na str. 143 POŚ oraz 110 OOŚ

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi/ aktualny nr strony
			komunalnych lub posiadających 1 milion ton i więcej odpadów nagromadzonych.		

5 Zgłoszone uwagi i wnioski w ramach prowadzonych konsultacji.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.) oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) Zarząd Województwa Lubuskiego zapewnił mieszkańcom województwa lubuskiego udział w tworzeniu tego opracowania. Z projektem dokumentu można było zapoznać się w Departamencie Środowiska (w Wydziale Pozwoleń i Programów) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, ul. Olbrychta 10 w Zielonej Górze, pokój nr 102 w godzinach pracy urzędu oraz na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego (www.bip.lubuskie.pl w zakładce Ochrona środowiska – Program ochrony środowiska).

Uwagi i wnioski do projektu *Programu* można było składać w dniach od 18.07.2022 r. do 16.08.2022 r., w formie:

- pisemnie na adres: Departament Środowiska Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego ul. Podgórna 7, 65-057 Zielona Góra
- ustnie do protokołu,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: sekretariat.dsr@lubuskie.pl, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

We wskazanym terminie wpłynęły uwagi, których sposób uwzględnienia przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze					
1	4.11.2. Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony środowiska str. 189-190	Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z Niemcami.	Proponujemy usunąć cały zapis dot. współpracy międzynarodowej WIOŚ.	Dane nieaktualne, sprzed reformy Inspekcji Ochrony Środowiska i sprzed pandemii. Obecnie za współpracę odpowiada głównie GIOŚ. WIOŚ nie prowadzi współpracy samodzielnie, a jedynie uczestniczy w różnych płaszczyznach współdziałania o charakterze międzynarodowym. WIOŚ nie jest jednostką wojewódzką – należy do administracji rządowej.	uwzględniono
2	4.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów str. 132 i dalej 4.7.7. Analiza SWOT	W zagrożeniach nie ujęto specyfiki województwa lubuskiego jako województwa przygranicznego, a tym samym szczególnie narażonego na nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów.	W analizie SWOT należy w Zagrożeniach ująć: nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów, a w Słabych stronach: niedostateczna liczba miejsc zatrzymywania nielegalnych transportów odpadów.	Obecnie w województwie lubuskim wyznaczono tylko 2 takie miejsca w Marszowie i Kunowicach, łącznie dla 3 pojazdów. Ze względu na stosunkowo długi czas przeprowadzania procedury zwrotu odpadów do kraju pochodzenia i niewielką liczbę miejsc postojowych, ich dostępność dla służb kontrolnych jest mocno ograniczona. Wszystkie służby współdziałające w kontroli TPO sygnalizują ten problem.	uwzględniono
3	10.2. Wykaz obszarów interwencji, celów, kierunków interwencji oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu ochrony środowiska województwa lubuskiego. Tabela 81. str. 215	Brak zapisu.	Str. 237 dodać kierunek interwencji: GO.6 Zwiększenie dostępności miejsc zatrzymywania nielegalnych transportów odpadów Zadania: GO.6.1 zmiana AWPGO GO.6.2 zorganizowanie dodatkowych miejsc zatrzymywania transportów odpadów.	jw.	Uwaga uwzględniona częściowo Odnośnie wprowadzania tych zadań, zobowiązania do utworzenia takich miejsc znajdują się w AWPGO. W POŚ dla województwa lubuskiego ujęto problem, natomiast nie jest to zadanie będzie wpisane.
4	10.3. Harmonogram realizacji zadań własnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego wraz z ich finansowaniem. Tabela 82 str. 249	Brak zapisu.	Ujęcie zadania z pkt. 3 w harmonogramie.	jw.	jw.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie					
5	3.2. Dokumenty krajowe/ str.30	Brak	<p>Proponujemy uwzględnić projekt II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze Dorzecza Odry.</p> <p>Wprowadzić obowiązujące plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (aPGW), opublikowane w formie rozporządzeń w 2016 roku zachowują swoją moc prawną do 22 grudnia 2022 r. (na podstawie <i>art. 3 pkt 3) ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 2368)</i>), jednak wydaje się wskazanym, aby w projektowanym POŚ dla województwa lubuskiego uwzględnić wyniki projektu IIaPGW, który obecnie jest na etapie uzgodnień międzyresortowych.</p>	<p>Plany gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy są podstawowymi dokumentami przy podejmowaniu decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych, a ponadto określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. II aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2022-2027 będzie obowiązywała w tym samym okresie co POŚ dla województwa lubuskiego. Warto aby ustalenia projektu IIaPGW znalazły odzwierciedlenie w POŚ.</p>	uwzględniono
6	4.4. Gospodarowanie wodami/ 4.4.1. Wody powierzchniowe/str.97	Brak	<p>Wskazane jest uzupełnienie podrozdziału o ustalenia dla jcwp rzecznych i jeziornych wynikające z projektu II aktualizacji Planu</p>	<p>Plany gospodarowania wodami (PGW) są podstawą do podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych, a ponadto określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego.</p>	uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			<p>Gospodarowania wodami na obszarze Dorzecza Odry (IIaPGW) - okres obowiązywania 2022-2027. Sam wykaz liczby jcwp zawarty w tym podrozdziale wydaje się nie wystarczający, proponujemy uzupełnić choćby o ogólne treści dotyczące celów środowiskowe dla jcwp, oceny ryzyka nieosiągnięcia tych celów do roku 2027, jak również uwzględnić zagadnienie dot. odstępień (derogacji) od osiągnięcia tych celów, na podstawie których może być ustalone przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego, czy też ustalenie celu mniej rygorystycznego - dotyczy to sytuacji gdy pomimo wdrożenia Zestawu działań naprawczych (stanowiących element Planu) wiadomym jest, że nie przyniosą one oczekiwanych efektów (osiągnięcia dobrego stanu wód) w zakładanym czasie. Byłoby z korzyścią dla dokumentu POŚ rozszerzenie tych zagadnień tym bardziej, że projekt w sektorze Gospodarowanie wodami jako cel wskazuje „Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią (str.213)”</p>	<p>II aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2022-2027 będzie obowiązywała w tym samym okresie co POŚ dla województwa lubuskiego, dlatego uważamy, że Program nie powinien go pomijać. Jednym z podstawowych elementów Planu są Zestawy działań dla jcw służące osiągnięciu celów środowiskowych jcwp i jcwpd, za realizację, których odpowiedzialni mogą być m.in. wojewodowie, marszałkowie województw, wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast. Corocznie wymagana jest również sprawozdawczość z ich wykonania (art. 328 ust. 2 Ustawy Prawo wodne).</p>	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			<p>Wskazane byłoby przeanalizowanie Zestawów działań zaplanowanych do realizacji na obszarze województwa lubuskiego dla jcwpr rzecznych, jeziornych oraz jcwprd być może wpisują się one w zadania już uwzględnione w POŚ (10.2. Wykaz obszarów interwencji, celów, kierunków interwencji oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu ochrony środowiska województwa lubuskiego.) lub zostałyby dodatkowo uwzględnione.</p> <p>Wprowadzić obowiązujące plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (aPGW), opublikowane w formie rozporządzeń w 2016 roku zachowują swoją moc prawną do 22 grudnia 2022 r. (na podstawie art. 3 pkt 3) ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 2368)), jednak wydaje się wskazanym, aby w projektowanym POŚ dla województwa lubuskiego</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			uwzględnić wyniki projektu IIaPGW, który obecnie jest na etapie uzgodnień międzyresortowych. Ewentualne zmiany np. w Zestawie działań w ostatecznych Rozporządzeniach ustanawiających Plany gospodarowania wodami w stosunku do projektów można skorygować w Raportach z wykonania POŚ.		
7	4.4.3. Obszary zagrożone suszą / Str 102, 2 akapit	„wskazano, że obszar województwa lubuskiego jest zagrożony suszą..... <u>hydrologiczną (obniżenie poziomu wód podziemnych)</u> ”	Zmiana uzależniona od intencji autora tzn., czy wskazanie dotyczyło wód powierzchniowych czy podziemnych.	Zapis dot. suszy jest nieprawidłowy. Susza hydrologiczna dotyczy wód powierzchniowych, z kolei obniżenie poziomu wód podziemnych to susza hydrogeologiczna.	uwzględniono
8	4.4.6. Jakość wód podziemnych/str. 144	„ <i>Jakość wód na terenie województwa lubuskiego jest wynikiem presji związanej z poborem wody, odprowadzaniem do wód ścieków komunalnych i przemysłowych oraz z dopływem zanieczyszczeń z tzw. źródeł przestrzennych....</i> ”	Akapit zawiera nieprecyzyjne treści i dotyczy raczej opisu presji antropogenicznych i ich wpływu na stan wód powierzchniowych podczas gdy rozdział dotyczy wód podziemnych.	Opisany problem odprowadzania do wód ścieków komunalnych i przemysłowych byłby niezgodny z prawem, art. 75 pkt 1 ustawy Prawo wodne zakazuje wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych.	uwzględniono
9	4.5. Gospodarka wodno-ściekowa, str. 120, Rys. 42 i Rysunek 43	Strefy ochrony pośredniej ujęć wód.	Teren ochrony pośredniej strefy ochronnej.	Zgodnie z art. 121 ust 2 pkt 2 ustawy Prawo wodne strefa ochronna obejmuje teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej	uwzględniono
10	4.5. Gospodarka wodno-ściekowa, 4.5.1. Zaopatrzenie w wodę str. 120, Rys. 42 i Rysunek 43	Strefy ochrony pośredniej ujęć wód.	teren ochrony bezpośredniej strefy ochronnej.	Zgodnie z art. 121 ust 2 pkt 1 i 2 ustawy Prawo wodne strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej.	uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
11	4.5. Gospodarka wodno-ściekowa, 4.5.1. Zaopatrzenie w wodę str. 119	Poniższe mapy przedstawiają strefy ochrony pośredniej oraz bezpośredniej ujęć wód z podziałem na Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej.	Poniższe mapy przedstawiają strefy ochronne ujęć wód obejmujące wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony pośredniej z podziałem na Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej.	Zgodnie z art. 121 ust 2 pkt 1 i 2 ustawy Prawo wodne strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony pośredniej.	uwzględniono
12	4.5 Gospodarka wodno-ściekowa/ Krajowy Program Oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK), str. 123.	KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich (o RLM większej od 2 000) w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków w określonych terminach w Programie.	KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich (o RLM równej 2000 i większej od 2 000) w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków w określonych terminach w Programie.	Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2021 poz. 2233 wraz zmianą Dz.U. 2022, poz. 1549) mówi, iż „ <i>Aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców co najmniej 2000 powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych</i> ”, w związku z powyższym należałoby doprecyzować obecny zapis o ten proponowany, tak aby nie powielać błędnych informacji w różnych dokumentach.	uwzględniono
13	4.5 Gospodarka wodno-ściekowa/ Krajowy Program Oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK), str. 123.	W aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji będą natomiast korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków.	W aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% (tzn. 98% i więcej) poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji tzn. nie więcej 2% i mniejszy niż 2000 RLM będą natomiast korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków zapewniających ten sam poziom oczyszczania ścieków jak dla całej aglomeracji.	Termin pełnego wdrożenia dyrektywy ściekowej przez Polskę, tj. dostosowania aglomeracji do jej wymogów, upłynął 31 grudnia 2015 r., w związku z czym Komisja Europejska w roku 2018 wszczęła przeciwko Polsce formalne postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom wynikającym z ww. dyrektywy. Postępowanie przeciwko Polsce jest na etapie tzw. uzasadnionej opinii na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w związku z uchybieniem zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 3, 4, 5, 10, 15 oraz sekcji A, B i D załącznika I do dyrektywy ściekowej. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej minimalny procent skanalizowania dla <u>wszystkich</u> aglomeracji wynosi 98% Pozostałe 2% musi być mniejsze niż 2000 RLM (czyli nie może przekroczyć 1999 RLM). Ponadto, powyższy zapis jest również wpisany w nowej ustawie Prawo wodne w art. 87a	uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
				obowiązującej od 09.08.2022r. Ze względu na powyższe należy doszczegółowić zapis o ten proponowany.	
14	4.5 Gospodarka wodno-ściekowa/ Krajowy Program Oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK), str. 123.	Do chwili obecnej przeprowadzono pięć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015 i 2017. Przyjęta przez Radę Ministrów 31 lipca 2017 r. V aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2016-2021.	Do chwili obecnej przeprowadzono sześć jego aktualizacji w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022. Szóstą aktualizację KPOŚK Rada Ministrów przyjęła w dniu 5 maja 2022 r. Zawiera ona listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2021-2027.	Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska, a w tym prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej do roku 2027 , więc wydają się być zasadnym uaktualnienie i zmianę zapisu w formie proponowanej. Tutaj należy wziąć pod uwagę całość wyżej wymienionych uzasadnień co do całości tematu jakim jest KPOŚK.	uwzględniono
15	10.2 Wykaz obszarów interwencji, celów, kierunków interwencji oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu ochrony środowiska województwa lubuskiego./ Str.229	Zadanie: GWS.1.2. Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych i podziemnych./ Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**: monitorowanie: PGW WP	Proponujemy usunąć określenie „monitorowane”, zamiast tego wskazać w tym miejscu jednostki odpowiedzialne za ustanawianie stref ochronnych tj. PGW WP Zarządy Zlewni oraz wojewodowie.	Podstawa prawna: 1) wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ Wód Polskich w drodze decyzji (art. 135 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 14 ust. 6 pkt 2 ustawy Prawo wodne); 2) teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ustanawia wojewoda w drodze aktu prawa miejscowego (art. 135 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne).	Częściowo uwzględniono nie usunięto „monitorowane” dodano Zarządy Zlewni oraz wojewodowie.
16	10.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem/str. 262	GWS.1.2. Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych i podziemnych./ Podmiot odpowiedzialny: monitorowane: PGW WP/ Źródła finansowania:	Proponujemy usunąć określenie „monitorowane”, zamiast tego wskazać w tym miejscu jednostki odpowiedzialne za ustanawianie stref ochronnych tj. PGW WP Zarządy Zlewni oraz wojewodowie. W kolumnie ‘Źródła finansowania’ należy dopisać wojewodów i właścicieli ujęć.	Podstawa prawna: 1) wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ Wód Polskich w drodze decyzji (art. 135 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 14 ust. 6 pkt 2 ustawy Prawo wodne); 2) teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ustanawia wojewoda w drodze aktu prawa miejscowego (art. 135 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne). Jeśli chodzi o finansowanie to strefy ochronne ujęć ustanawia się na koszt właściciela ujęcia (art. 134 ust. 1 ustawa Prawo wodne) zatem należy dopisać właścicieli ujęć. Dodatkowo, skoro wpisano organ wydający decyzje (PGW WP) to należy również uwzględnić drugi organ tj. wojewodów.	Częściowo uwzględniono nie usunięto „monitorowane” dodano Zarządy Zlewni oraz wojewodowie.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie					
17	161 strona - nazwa rezerwatu przyrody	Goszczanowskie Źródlika	Goszczanowskie Źródlika im. prof. Ludwika Lipnickiego	ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Goszczanowskie Źródlika im. prof. Ludwika Lipnickiego” https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewrezerwatprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.RP.907	uwzględniono
18	4.9.2. Zwierzęta chronione/ 171 strona			<p>Zapisy w tym rozdziale o gatunkach zwierząt chronionych mają niską wartość informacyjną np. cyt.: „Wśród pozostałych zwierząt na tych obszarach wyróżniamy ssaki, owady, minogi, ryby, płazy, ślimaki, gady”.</p> <p>Brakuje również informacji np. o podjętej współpracy RDOŚ w Gorzowie i RDLP w Szczecinie i Zielonej Górze w zakresie ochrony czynnej rybołowa. Prawie 1/3 populacji krajowej rybołowa znajduje się na terenie woj. lubuskiego. W celu zatrzymania spadku populacji rybołowa od 12 lat w woj. lubuskim prowadzony jest monitoring tego gatunku oraz podejmowane były i są działania ochronne np. montaż sztucznych platform.</p> <p>W latach 2017-2021 w Lasach Państwowych realizowany był projekt pn. „Ochrona rybołowa Pandion haliaetus na wybranych obszarach SPA Natura 2000 w Polsce” we współpracy z Komitetem Ochrony Orłów. 18 z 35 nadleśnictw z terenu RDLP w Szczecinie uczestniczyło w projekcie, w tym 11 z woj. lubuskiego. <i>Należałoby dodać tutaj jeszcze informacje z RDLP w Zielonej Górze.</i></p> <p>Linki: https://www.gov.pl/web/rdos-gorzow-wielkopolski/monitoring-rybolowa-w-województwie-lubuskim-podsumowanie-sezonu-</p>	uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
				<p>2022 http://www.rybolowy.pl/strona-1-o_projekcie.html</p> <p>Brak jest rozdziałów opisujących chronione gatunki grzybów i roślin.</p>	
19	4.9.3 Grunty leśne			<p>Zważywszy na fakt, że województwo lubuskie ma największą lesistość w Polsce uważamy, że tematyka lasów jest potraktowana marginalnie. W granicach województwa lubuskiego znajdują się RDLP w Zielonej Górze, Szczecinie oraz w niewielkim udziale RDLP w Poznaniu i Wrocławiu. Informacje pochodzące ze strony internetowej RDLP w Szczecinie dotyczą łącznie trzech województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego. Informujemy, że kraina Bałtycka nie znajduje się w zasięgu granic województwa lubuskiego. Proponujemy, aby przy redagowaniu rozdziału skorzystać z Banku Danych o Lasach https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/publikacje. Dane o lasach, w szczególności dotyczące struktury gatunkowej, wiekowej, stanu zdrowotnego oraz występowania szkód w lasach z uwzględnieniem województw znajdują się w publikacji Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasów (lata 2017-2021). Brakuje informacji o zasięgach terytorialnych RDLP, nadleśnictwach w granicach woj. lubuskiego. Zbyteczne wydają się być mapy dotyczące puszczy (rysunek 59).</p>	uwzględniono
20	4.9.4 Ochrona lasów			<p>Rozdział został oparty o dane RDLP w Zielonej Górze. Proponujemy, aby przy redagowaniu rozdziału skorzystać z Banku Danych o Lasach https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/publikacje. oraz Stan zdrowotny lasów w Polsce w 2020 r. na podstawie badań monitoringowych -</p>	uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
				<p>www.gios.gov.pl/monlas/raporty/raport_2020/raport_2020.pdf</p> <p>W rozdziale pominięto ochronę przeciwpożarową. Lasy znajdujące się w zasięgu terytorialnym RDLP w Szczecinie zaliczone są do jednych z najbardziej zagrożonych pod względem pożarowym.</p> <p>Na terenie Nadleśnictwa Ośno Lubuskie znajdują się tereny szczególnie niebezpieczne, pokryte licznymi szymbami i zdeformowanymi zapadliskami byłych sztolni. Większość niebezpiecznych zapadlisk zlokalizowana jest w pobliżu szymbów. Powstające wokół szymbów zapadliska stanowią realne zagrożenie dla życia. W ostatnich latach procesy deformacji terenu znacznie się nasiliły. Często wierzchnia warstwa gleby opiera się tylko na korzeniach drzew, a pod powierzchnią znajduje się pusta przestrzeń po dawnym chodniku.</p> <p>Link:https://osnolubuskie.szczecin.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/rLq1/content/zapadliska-3#.YvD91RzP1PZ</p> <p>Głównym czynnikiem wpływającym na kondycję drzewostanów jest ilość opadów. Zmiana stosunków wodnych przyczynia się do osłabienia kondycji drzew szczególnie starszych, o mniejszych zdolnościach przystosowawczych, które stają się podatne na ataki ze strony szkodników wtórnych oraz grzybów patogenicznych.</p> <p>Niepokojącym zjawiskiem są anomalie pogodowe powodujące wzrost huraganowych wiatrów i gradobicia. W dniu 23 maja 2014 r. miało miejsce na terenie Nadleśnictwa Ośno Lubuskie silne gradobicie połączone z huraganowym wiatrem. Grad o średnicy dochodzącej do 3 cm zniszczył korony drzew starszych drzewostanów, dotkliwie uszkodził również uprawy i młodniki. Powierzchnia</p>	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
				uszkodzonych drzewostanów objęła 2 500,00 ha. W styczniu i lutym 2022 r. silne huraganowe wiatry spowodowały duże szkody w lasach RDLP w Szczecinie. https://www.szczecin.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/v7UyU6OC5fll/content/niszczycielaska-sila-wiatru .	
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim					
21	STR 66		Powinno być: "Centralna część województwa lubuskiego znajduje się w...".		uwzględniono
22	67		Brak wskazań Państwowego Instytutu Geologicznego dla województwa lubuskiego przy wyborze najlepszych lokalizacji dla inwestycji geotermalnych: https://www.pgi.gov.pl/wody-mineralne/wm-aktualnosci/12423-wody-termalne-dla-samorzadow.html		uwzględniono
23	69		Powinno być określone czy spadek podłużny rzeki, czy średni spadek rzeki. https://www.wig.wat.edu.pl/cpp/index.php/centrum-plikow2/instytut-inzynierii-geoprzestrzennej-i-geodezji-1/zaklad-hydrometeorologii-wojskowej-i-geomatyki/kilanowski-leszek/ogolnodostepne-70/431-cwiczenie-2-parametry-morfometryczne-rzeki/file Czy ten fragment jest potrzebny?		uwzględniono

Lp .	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
24	70		<p>Podano dane dotyczące podmiotów, a nie urzędzeń, czyli np. elektrowni wiatrowych, elektrowni wodnych, biogazowni z podziałem na rolnicze i te, które funkcjonują przy oczyszczalniach ścieków. Przy elektrowniach wiatrowych wskazane byłoby doprecyzowanie, że mowa jest o urządzeniach o mocy powyżej 500 kW.</p>		uwzględniono
25	80		<p>Wymieniono tylko port lotniczy Zielona Góra- Babimost. Brak informacji o pozostałych lotniskach i lądowiskach znajdujących się na terenie województwa lubuskiego. Lotnisko: Przylep koło Zielonej Góry. Lądowisko samolotowe: Lipki Wielkie gmina Santok, Grabowiec gmina Świdnica, Ulim, Borek (prywatne) i Kiełpin(prywatne) gmina Deszczno, Trzebicz Nowy gmina Drezdenko, Szprotawa - Wiechlice. Lądowisko śmigłowcowe: Zielona Góra szpital wojewódzki, Rzepin szpital, Sulęcín szpital, Żary szpital, Nowa Sól szpital, Gorzów Wlkp. szpital, Świebodzin szpital, Wiechlice Pałac (prywatne) gmina Szprotawa, Świebodzin (prywatne), Sudoł gmina Czerwieńsk (prywatne).</p>		uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
26	93		Porównywane dane są niespójne, np. w kolumnie „Lokalizacja punktów pomiarowych” porównywane są tereny wiejskie do gmin wiejskich, pozostałe miasta do miast poniżej 20 tys. mieszkańców, miasta o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. do miast w przedziale 100 tys. do 200 tys. Dla danych z roku 2021 nie ujęto danych dla miast o liczbie mieszkańców w zakresie 20 tys. do 100 tys.		nie uwzględniono W 2020 pomiary wykonywane były dla: - Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. - Pozostałe miasta - Tereny wiejskie W 2021 pomiary wykonywane były dla: - Miasta w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 Mieszkańców - Miasta poniżej 20 000 Mieszkańców - Gminy wiejskie
27	107		JCWP Bogdanka https://wody.isok.gov.pl/pdf/JCW/RW60002318942.pdf .		uwzględniono
28	110		Podsumowania danych nieprawidłowe, tj. podano, że na terenie województwa lubuskiego znajduje się 17 GZWP, a wymieniono nazwy 18 GZPW.		uwzględniono
29	118		Brak danych za poprzednie lata lub za rok 2021 w celu porównania danych.		uwzględniono
30	119		Brak informacji na temat największych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych oraz danych dotyczących wydajności i poboru wody, a także zagrożeń dla właściwej jakości wody (parametry chemiczne i fizyczne oraz bakteriologiczne).		Nie uwzględniono RZGW udostępniło dane dot. ilości ujęć, natomiast bez wydajności i poboru. Wpisano łączną ilość ujęć.

Lp .	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
31	154		78 z obszarami Natura 2000 Bledzew i Różanki. Poniżej, przy opisie użytków ekologicznych podano liczbę 410.		uwzględniono
32	160		Powinno być: Dąbrowa Brzeźnicka.		uwzględniono
33	161		Powinno być: Goszczanowskie Źródlika im. prof. Ludwika Lipnickiego Powierzchnia powinna być: 22,74 ha Powinno być: Mechowisko Kosobudki.		uwzględniono
34	164		Powierzchnia powinna być podawana również w stosunku do obszaru znajdującego się w granicach województwa lubuskiego.		uwzględniono
35	165		Powinno być: Łęgi Odrzańskie		uwzględniono
36	168		Plan ochrony posiadają rezerваты: Bukowa Góra, Bażantarnia, Czaplenice, Czaplisko, Łabędziniec, Zimna Woda, Bagno Chłopiny, Buczyzna Szprotawska, Nad Jeziorem Trześniowskim, Wilanów, Buczyzna Łagowska, Uroczysko Grodziszczce, Żurawie Bagno, Wrzosiec, Pawski Ług, Dębowy Ostrów, Lemierzyce, Nad Młyńską Strugą, Czarna Droga, Jeziora Gołyńskie, Pamięcin, Morenowy Las, Bogdanieckie Grądy (dawniej Bogdaniec II), Anabrzskie Wąwozy, Nietoperek, Jezioro Święte,		uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			<p>Mesze, Buki Zdroiskie im. prof. Lucjana Agapowa, Janie im. Włodzimierza Korsaka, Dębowiec, Kręcki Łęg, Uroczysko Węglińskie, Młodno, Dąbrowa Brzeźnicka im. Bolesława Grochowskiego, Mokradła Sułowskie, Jezioro Łubówko, Jezioro Wielkie, Dębowa Góra (dawniej Bogdaniec III), Dąbrowa na Wyspie, Rybojady, Rzeka Przyłężek, Santockie Zakole, Bogdanieckie Cisy, Dolina Ilanki, Radowice, Lubiatowskie Uroczyska, Łęgi koło Słubic, Torfowisko Osowiec, Mierkowskie Suche Bory, Goszczanowskie Źródłiska im. prof. Ludwika Lipnickiego, Bagno Leszczyny, Woskownica, Dolina Ilanki II, Jezioro Ratno, Mechowisko Kosobudki.</p> <p>Zadania ochronne posiadają rezerwy: Gubińskie Mokradła, Zacisze, Przygielkowe Moczary.</p> <p>Zadań ochronnych nie posiadają rezerwy: Dębina, Dolina Postonii, Żurawno, Mierkowskie Suche Bory, Gorzowskie Murawy, Goszczanowskie Źródłiska im. prof. Ludwika Lipnickiego, Bagno Leszczyny, Flisowe Źródłiska, Laski, Pniewski Ług.</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
37	168		Z podsumowania w tabeli nr 70 wynika, że powierzchnia wynosiła 3 095,944.		Uwzględniono Wpisano łączną powierzchnię z danych otrzymanych od RDOŚ w ramach konsultacji
38	170		Brak bardziej szczegółowych informacji, m.in. o głównych korytarzach ekologicznych rangi międzynarodowej, cieków będących korytarzami ekologicznymi (np. rzeki Odra i Warta), dużych kompleksach leśnych.		Uwzględniono
39	173		W kolumnie Formy własności w dwóch wierszach występują tereny zieleni osiedlowej.		uwzględniono
40	174		Brak informacji o Puszczy Noteckiej.		uwzględniono
41	175		Brak informacji czy dane dotyczące nasadzeń drzew i krzewów dotyczą terenów leśnych, czy terenów zieleni. Podano dane za 2020 rok. Brak danych za rok 2021 oraz informacji o usuniętych drzewach i krzewach.		uwzględniono
42	180		Powinno być: skutków susz.		uwzględniono
43	181		Analiza SWOT zbyt ogólna nie wskazująca na mocne strony i powiązane z nimi czynniki mogące mieć negatywny wpływ na jak najpełniejsze wykorzystanie mocnych stron (słabe strony). na przykład: Mocne strony - liczne korytarze ekologiczne.		uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			Słabe strony - ograniczanie drożności korytarzy ekologicznych spowodowaną antropopresją (zabudowa, tereny przemysłowe itp.).		
44	182		Brak informacji o potencjalnym zagrożeniu dla środowiska w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w zakładach wymienionych w tabeli 76.		uwzględniono
45	187		Nie wskazano, na czym polega problem w związku z wydobywaniem węgla.		uwzględniono Problem ten opisany jest zaraz poniżej w rozdziale 4.11.1. oddziaływanie negatywne na środowisko
46	196		Przepisy dotyczące sporządzania planów miejscowych zobowiązują do rozgraniczania terenów o różnych funkcjach.		Nie uwzględniono Źródłem tabeli jest raport z poprzedniego POŚ. Zadania, czy efekty są wzięte z raportu.
47	204		Prawdopodobnie chodziło o fotowoltaikę montowaną na dachach budynków		Nie uwzględniono Źródłem tabeli jest raport z poprzedniego POŚ. Zadania, czy efekty są wzięte z raportu.
48	204		Audyt krajobrazowy i korytarze ekologiczne: nie wskazano, jaki jest oczekiwany efekt oraz nie przypisano wskaźnika realizacji zadań służących do osiągnięcia celu.		Nie uwzględniono Źródłem tabeli jest raport z poprzedniego POŚ. Zadania, czy efekty są wzięte z raportu.
49	208		Diagnoza problemów bardzo ogólnikowa. Cele poprawy częściowo wskazują na działania prowadzone od wielu lat, czyli identyfikacja i ochrona terenów cennych przyrodniczo		uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			oraz uwzględnianie tych obszarach w gospodarce przestrzennej. Brakuje skonkretyzowanych, możliwych do osiągnięcia celów.		
50	212		Zbyt ogólne sformułowania. Zarówno w kolumnie uwarunkowania i działania, jak i stan aktualny. W zadaniu dotyczącym utrzymania dobrego stanu jest wskazanie do zieleni, o której nie ma mowy w uwarunkowaniach i stanie aktualnym. Brak konkretnych celów.		uwzględniono Odnosnie braku konkretnych celów, to kolumna nie dotyczy celów, tylko zadań mających na celu utrzymanie dobrego stanu. Konkretnie cele znajdują się w tabeli ze wskaźnikami.
51	240		Przewidziane w POŚ działania mogą być niewystarczające ze względu na małe powierzchnie terenów i obiektów przewidzianych w zadaniach. Powinny być uwzględnione tereny zieleni charakteryzujące się większą powierzchnią, tj. parki i skwery.		uwzględniono
52	242		Powinno być: inwazyjne gatunki obce.		uwzględniono
Miasto Zielona Góra					
53	Tabela 67. Rezerwaty przyrody zlokalizowane na terenie województwa lubuskiego. (strona 160) Lp. 6 Zimna Woda	Powiat zielonogórski	Miasto Zielona Góra	Rezerwat znajduje się w granicach administracyjnych miasta na prawach powiatu (analogicznie jak w tabeli nr 69)	uwzględniono
54	Tabela 71. Zestawienie pomników przyrody z podziałem na powiaty, w których się znajdują. (strona 169, liczba	64	65	Na terenie Miasta Zielona Góra ustanowionych jest 65 pomników przyrody ożywionej i nieożywionej CRFOP - Wyszukiwanie (gdos.gov.pl)	dokonano zmiany całego punktu z pomnikami przyrody

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
	pomników dla Miasta Zielona Góra)			Podane dane przedstawili Państwo na podstawie: GUS, stan na 31.12.2020 r., proszę rozważyć czy nie lepiej skorzystać z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, ponieważ wiele z przedstawionych danych dotyczących ilości pomników dla poszczególnych powiatów odbiega od tego co jest w CEFOP	
55	Załączniki Tabela 1. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych przeprowadzonych na terenie województwa lubuskiego w latach 2020-2021.	Zielona Góra, ul. Kisielińska Zielona Góra, ul. Zawadzkiego	Zielona Góra, ul. Szosa Kisielińska Zielona Góra, ul. Zawadzkiego „Zośki”		uwzględniono
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego					
56				- na stronie 240 dokumentu jest zapis dotyczący ilości docelowej planów ochrony dla parków krajobrazowych jako 5. Proponujemy zmienić zapis na ilość docelową planów ochrony na 7 ponieważ w zarządzie ZPKWL jest 7 parków krajobrazowych. - na stronie 239 dokumentu jest zapis dotyczący ilości docelowej planów zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000 jako 5, a stan na 2022 roku wynosi 49. - na stronie 163 dokumentu pod rys. 51 brakuje podpisu pod obszarem chronionego krajobrazu.	uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
Osoby prywatne					
57	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje o dodatkowy punkt	Wnioskuje się aby w „Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie koło Żar”?	Środowisko w Żarach i okolicach w tym w Marszowie jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co negatywnie wpłynie na jakość naszego życia.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/ rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
58	4. Analiza stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego. Punkt 4.1.3. Jakość powietrza. Program ochrony powietrza. str. 62 i 63.	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r.	Spalarnie śmieci emitują dużo związków szkodliwych dla środowiska i zdrowia, lokalizacja w terenach gdzie już jest powietrze zanieczyszczone pogłębia degradację tych terenów. Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne, montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. <p>Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania</p>	<p>(rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne; montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi 	<p>przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.</p>	<p>wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p>	<p>jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p> <p>4. Zakaz budowy Zakładów termicznego przetwarzania odpadów zwany popularnie „spalarnią śmieci” w regionach gdzie środowisko w tym szczególnie powietrze jest znacznie obciążone szkodliwymi związkami w tym w miejscowości Marszów koło Żar.</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			5. Zakaz budowy instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko w miejscowości Marszów koło Żar.		
59	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje o dodatkowy punkt	Wnioskuje się aby w „Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie koło Żar”?	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/ rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
60	4.Analiza stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego. Punkt 4.1.3. Jakość powietrza. Program ochrony powietrza str. 62 i 63.	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do	Spalarnie śmieci emitują dużo związków szkodliwych dla środowiska i zdrowia, lokalizacja w terenach gdzie już jest powietrze zanieczyszczone pogłębia degradację tych terenów. Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne, montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. <p>Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana</p>	<p>opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne; montaż nowych kotłów węglowych 	<p>powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.</p>	<p>Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p>	<p>zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p> <p>4. Zakaz budowy Zakładów termicznego przetwarzania odpadów zwany popularnie „spalarnią śmieci” w regionach gdzie środowisko w tym szczególnie powietrze jest znacznie obciążone szkodliwymi</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			związkami w tym w miejscowości Marszów koło Żar. 5. Zakaz budowy instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko w miejscowości Marszów koło Żar.		
61	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje o dodatkowy punkt.	Wnioskuje się aby w „Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie koło Żar”?	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgg 2022 wskazuje na budowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważyć należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
62	4.Analiza stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego. Punkt 4.1.3. Jakość powietrza. Program ochrony powietrza str. 62 i 63.	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne, montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. <p>Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej</p>	<p>2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne; montaż 	<p>może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.</p>	<p>W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.</p>

Lp .	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p>	<p>nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p> <p>4. Zakaz budowy Zakładów termicznego przetwarzania odpadów zwany popularnie „spalarnią śmieci” w regionach gdzie środowisko w tym szczególnie powietrze jest</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			znacznie obciążone szkodliwymi związkami w tym w miejscowości Marszów koło Żar. 5. Zakaz budowy instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko w miejscowości Marszów koło Żar.		
63	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje o dodatkowy punkt	Wnioskuje aby w „Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie koło Żar”?	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/ rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
64	4.Analiza stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego. Punkt 4.1.3. Jakość powietrza. Program ochrony powietrza str. 62	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez Sejmik	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
	i 63.	<p>września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalanymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne, montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. <p>Ponadto w celu zwiększenia</p>	<p>Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą:</p> <p>1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalanymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; 	jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.	przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgg 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p>	<p>ogrzewanie elektryczne; montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe. Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p> <p>4. Zakaz budowy Zakładów termicznego przetwarzania odpadów zwany popularnie „spalarnią śmieci” w regionach gdzie środowisko w tym</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			szczególnie powietrze jest znacznie obciążone szkodliwymi związkami w tym w miejscowości Marszów koło Żar. 5. Zakaz budowy instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko w miejscowości Marszów koło Żar.		
65	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje o dodatkowy punkt.	Wnioskuje aby w „Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie koło Żar”?	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/ rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
66	4.Analiza stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego. Punkt 4.1.3. Jakość powietrza. Program	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych. przyjęty przez	Zarząd Województwa Lubuskiego opracował nowe programy ochrony powietrza, których integralną częścią jest plan działań krótkoterminowych.	Spalarnie śmieci emitują dużo związków szkodliwych dla środowiska i zdrowia, lokalizacja w terenach gdzie już jest powietrze zanieczyszczone pogłębia degradację tych terenów.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
	ochrony powietrza str. 62 i 63.	Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą: 1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez: • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej; urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne, montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe.	przyjęty przez Sejmik Województwa dnia 7 września 2020 r. Niezbędne analizy do opracowania programów zostały oparte na danych dla 2018 r. (rok bazowy), natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 r. Realizowanie działań określonych w POP powinno przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach. Do planowanych działań naprawczych na terenie województwa lubuskiego należą: 1. Eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe poprzez: • zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; • wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone wymogami ekoprojektu • stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła); podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej;	Środowisko Żar i okolic w tym Marszowa jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co z kolei może wpłynąć negatywnie na jakość naszego życia i zdrowia.	instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
		<p>Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p>	<p>urządzenia opalane olejem; ogrzewanie elektryczne; montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe.</p> <p>Ponadto w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych, należy prowadzić działania termomodernizacyjne, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.</p> <p>2. Działania promocyjne i edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza. •prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. <p>3. prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p> <p>4. Zakaz budowy Zakładów termicznego przetwarzania odpadów zwany popularnie „spalnią śmieci” w regionach</p>		

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			gdzie środowisko w tym szczególnie powietrze jest znacznie obciążone szkodliwymi związkami w tym w miejscowości Marszów koło Żar. 5. Zakaz budowy instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko w miejscowości Marszów koło Żar.		
67	Wnioskuje o dodatkowy punkt	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje aby w Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie.	Środowisko Żar i okolic w tym w Marszowie jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co negatywnie wpłynie na jakość naszego życia.	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
68	Wnioskuje o dodatkowy punkt	Wniosek o dodatkowy punkt.	Wnioskuje aby w Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł	Środowisko Żar i okolic w tym w Marszowie jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z	Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
			<p>się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie.</p>	<p>najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co negatywnie wpłynie na jakość naszego życia.</p>	<p>dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważyć należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.</p>
69	Wnioskuje o dodatkowy punkt	Wniosek o dodatkowy punkt.	<p>Wnioskuje aby w Programie ochrony środowiska dla województwa lubuskiego znalazł się zapis o następującej treści: Zakaz budowania zakładu termicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji mogących negatywnie wpływać na środowisko w Marszowie.</p>	<p>Środowisko Żar i okolic w tym w Marszowie jest już bardzo obciążone różnego rodzaju szkodliwymi substancjami, mamy jedno z najgorszych jakości powietrza na ścianie zachodniej Polski, planowana budowa zakładu termicznego przetwarzania odpadów w Marszowie może jeszcze bardziej to środowisko obciążyć co negatywnie wpłynie na jakość naszego życia.</p>	<p>Nieuwzględniona Program Ochrony Środowiska nie jest dokumentem, w którym zapisuje się zakazy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów. W Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami są zapisy, iż Kpgo 2022 wskazuje na budowę/rozbudowę/modernizację m.in.: instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Również w WPGO</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
					widnieją takie zapisy określające zakres, gdzie będą powstawać te instalacje. Przy planowaniu lokalizacji tych przedsięwzięć rozważać należy możliwości, które pozwoliłyby na uniknięcie konfliktów czy protestów mieszkańców. Ale nie służy ku temu Program Ochrony Środowiska dla województwa lubuskiego.
70				<p>Uwagi przedstawiciela Ruchu Miejskiego Zielona Góra:</p> <p>Sytuacja, szczególnie tego lata, pokazała jak krytyczne są naturalne zasoby wodne. Zielona Góra wysycha, co widać w całym mieście. Sytuację ratują ciekły wodne, znajdujące się w obrębie miasta. Pustelnik, Gęśnik, Łącza, Dłubnia oraz Galina mająca kilka dopływów pomiędzy Jędrzychowem i Drzonkowem są mocno narażone różnymi nieprzemyślanymi inwestycjami.</p> <p>Zwracamy się z uprzejmą prośbą aby program ochrony środowiska objął zielonogórskie ciekły wodne, wraz z ich źródłiskami oraz otulinami. Przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otulina Gęśnika za marketem Auchan jest wciąż przeznaczona w studium pod zabudowę. - źródliska Gęśnika w okolicach osiedla Mazurskiego wciąż są narażone zabudową. - w lesie na wschód Parku Poetów planowana jest droga, - powoli widać zagrożenie działalnością Wód Polskich, które stosują przestarzałe metody, jeśli chodzi o gospodarkę wodną, typu budowa otwartych zbiorników retencyjnych zamiast zachowania naturalnego spowolnienia przepływu wód. - okolice Łączy na północ od osiedla Zacisze także są zagrożone zniszczeniem poprzez budowę drogi o wątpliwym uzasadnieniu. <p>Rozumiemy, że inwestycje też są ważne ale gdy zabraknie w okolicy wody, to cała reszta straci na znaczeniu. Wiele działań władz miasta skłania do zastanowienia czy w jakikolwiek sposób zasoby wodne oraz ich utrzymanie są brane pod uwagę.</p>	<p>Częściowo uwzględniono Uwaga częściowo jest ujęta w Programie. Kierunek interwencji GW.2.</p> <p><i>Przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez zwiększenie retencji oraz ochronę zasobów wodnych</i></p> <p>przedstawia różne działania mające na celu zapobieganie skutkom suszy. W zadania wpisuje się również ochrona zielonogórskich cieków wodnych. Wojewódzki Program ochrony środowiska ma duży stopień ogólności i niestety nie jesteśmy w stanie wyszczególnić konkretnych cieków. Daną prośbę proszę kierować w ramach konsultacji dokumentów Urzędu Miasta Zielonej Góry. Ponadto jeśli otulina Gęśnika za marketem Auchan jest wciąż przeznaczona w studium pod zabudowę, to wojewódzki</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Uwzględnienie uwagi
					Program ochrony środowiska nic nie zmieni. Poszczególne inwestycje są poddawane procedurze oddziaływania na środowisko.
71		W POŚ uwzględnić projekt: Reintrodukcja dropia Otis tarda w województwie lubuskim. Projekt dotyczy obszaru powiatu Strzelce Krajeńskie. Projekt wiąże się z: - promocją programów rolnośrodowiskowych w celu promowania ekstensywnego rolnictwa przyjaznego przyrodzie i m.in. dropiom, - PZŁ prowadzi obecnie kontrolę gatunków inwazyjnych i drapieżników (lisy) co wpłynie pozytywnie na stan zwierzyny drobnej i dropia, - budowa stacji do reintrodukcji i edukacji (PZŁ) oraz prowadzenie poletek z ekstensywnie prowadzonymi uprawami,, - promowanie turystyki przyrodniczej. Zadania te wkomponują się w ogłoszoną przez Komisję Europejską "Strategie dla Bioróżnorodności 2030", ponieważ poprawa środowiska dla dropia przekłada się na wspieranie bioróżnorodności.			częściowo uwzględniono Dokument uzupełniono o zapis o potrzebie realizacji programów ochronnych, w tym program ochrony dropia. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska ma jednak zbyt wysoki stopień ogólności, i to zadanie wpisuje się w inne ogólne, przykładowo ZP.1.1. Ochrona rzadkich chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny. ZP.1.5. Opracowanie i wdrażanie programów ochrony gatunków zagrożonych. ZP.1.6. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Uzyskane stanowiska oraz opinie organów wykorzystano przy konstruowaniu ostatecznej wersji *Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko*.

6 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Realizacja *Programu* nie wywoła transgranicznego oddziaływania, stąd nie przeprowadzono postępowania, dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko*.

7 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W projekcie dokumentu wskazano propozycje wskaźników efektywności realizacji *Programu*, które pozwalają ocenić zmiany ilościowe i jakościowe jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji zaplanowanych działań. Zestawienie wskaźników zamieszczono w Tabeli nr 1.

Ponadto, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Zarząd Województwa Lubuskiego zobowiązany jest sporządzać, co dwa lata raport z wykonania *Programu*.

W *Programie Ochrony Środowiska* w podrozdziale *Monitoring realizacji programu* znajdują się wskaźniki do kontrolowania realizacji zadań. Łącznie zestawiono 62 wskaźniki, do których została przypisana szacunkowa ich wartość na rok 2027.

Tabela 1. Wskaźniki monitoringu wdrażania POŚ.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Tendencja zmian	Docelowa szacunkowa wartość wskaźnika [2027 r.]
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnego w województwie	-	GIOŚ	B(a)P, O ₃ [2021r.]	spadek	brak przekroczeń
2.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	GUS	611 [2021r.]	spadek	500
3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	GUS	2 341 242 [2021r.]	spadek	1 700 000

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Tendencja zmian	Docelowa szacunkowa wartość wskaźnika [2027 r.]
4.	Odbiorcy energii elektrycznej	os.	GUS	411 840 [2021r.]	wzrost	422 340
5.	Zużycie energii elektrycznej	MWh	GUS	825 962,29 [2021r.]	spadek	800 000
6.	Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	%	GUS	22,6 [2021r.]	wzrost	29,5
7.	Ilość podmiotów wykorzystujących OZE	[szt.]	URE	239 [2022r.]	wzrost	280
8.	Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku	GJ	GUS	3 849 723 [2021r.]	spadek	3 300 000
9.	Długość sieci gazowniczej	m	GUS	4 493 337 [2020r.]	wzrost	5 000 000
10.	Korzystający z sieci gazowniczej w % ogółu ludności	%	GUS	56,0 [2020r.]	wzrost	65,0
11.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	744,2 [2021r.]	wzrost	900
12.	Liczba parkingów Park&Ride	szt.	GUS	7 [2021r.]	wzrost	50
13.	Przystanki autobusowe i tramwajowe	szt.	GUS	3 541 [2021 r.]	wzrost	3 700
Zagrożenie hałasem						
14.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas drogowy w Gorzowie Wlkp. <5 dB >5-10 dB	os. LDWN/LN	Mapa akustyczna Gorzowa Wlkp.	1 840/730 220/40	spadek	0
15.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas drogowy w Zielonej Górze <5 dB >5-10 dB >10-15 dB	os. LDWN/LN	Mapa akustyczna Zielonej Góry	9 132/1 846 1011/73 53/0	spadek	0
16.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas tramwajowy w Gorzowie Wlkp. <5 dB	LDWN/LN os.	Mapy akustyczne Gorzowa Wlkp.	150/30	spadek	0
17.	Długość ekranów akustycznych wzdłuż dróg krajowych	m	GDDKiA	23 705,5 [2022r.]	wzrost	26 000
18.	Długość ekranów akustycznych wzdłuż dróg wojewódzkich	m	ZDW	1 715 [2022r.]	wzrost	2 000

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Tendencja zmian	Docelowa szacunkowa wartość wskaźnika [2027 r.]
19.	Udział dróg krajowych o złym/krytycznym stanie technicznym	%	GDDKiA	27,2 [2022r.]	spadek	15,0
20.	Udział dróg wojewódzkich o złym/krytycznym stanie technicznym	%	ZDW	17,0 [2022r.]	spadek	10,0
21.	Odsetek długości dróg publicznych o nawierzchni twardej ulepszonej	%	GUS	53,0 [2022r.]	wzrost	55,0
Promieniowanie elektromagnetyczne						
22.	Liczba punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia	szt.	WIOŚ	0 [2021r.]	spadek	0
Gospodarowanie wodami						
23.	Pojemność obiektów małej retencji wodnej ogółem	dam ³	GUS	94 242,3 [2020r.]	wzrost	110 000
24.	Obwałowania przeciwpowodziowe w ciągu roku	km	GUS	0,0 [2020r.]	wzrost	2,0
25.	Liczba JCWP z wskaźnikiem jakości 5 klasy	szt.	GIOŚ	6 [2020r.]	spadek	brak JCWP z wskaźnikiem jakości 5 klasy
26.	JCWPd o słabym stanie chemicznym i ilościowym	szt.	GIOŚ	1 [2019r.]	spadek	0
Gospodarka wodno-ściekowa						
27.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam ³	GUS	76 191,5 [2020r.]	spadek	65 000
28.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	GUS	14,5 [2020r.]	spadek	13,0
29.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej	km	GUS	7 176,1 [2020r.]	wzrost	7 300
30.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	GUS	94,8 [2020r.]	wzrost	97,0
31.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS	74,7 [2020r.]	wzrost	80,0
32.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	4 611,4 [2020r.]	wzrost	5 000
33.	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	GUS	77,5 [2020r.]	wzrost	95,0

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Tendencja zmian	Docelowa szacunkowa wartość wskaźnika [2027 r.]
34.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os.	GUS	1 480 319 [2020r.]	wzrost	1 800 000
35.	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	GUS	8 716 [2020r.]	bieżący monitoring*	-
36.	Zbiorniki bezodpływowe	szt.	GUS	45 607 [2020r.]	spadek	37 000
37.	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	%	GUS	99,53 [2020r.]	spadek	100
Zasoby geologiczne						
38.	Liczba udokumentowanych złóż	szt.	PIG PIB	b.d. [2021r.]	bieżący monitoring*	-
Gleby						
39.	Powierzchnia użytków rolnych	ha	GUS	567 129 [2021r.]	bieżący monitoring*	-
40.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku	ha	GUS	72 [2021r.]	wzrost	90
41.	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	GUS	1 752 [2021r.]	spadek	1 600
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
42.	Łączna masa odpadów komunalnych	Mg	GUS	403 193,55 [2021r.]	spadek	360 000
43.	Odsetek odpadów zebranych selektywnie	%	GUS	36,3 [2021r.]	wzrost	60
44.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych – ogółem	%	Sprawozdanie z realizacji PGO WL 2020-2026	88,67 [2020r.]	wzrost	100
45.	Osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych**	%	-	-	wzrost	59
46.	Dziki wysypiska odpadów zlikwidowane w ciągu roku	szt.	GUS	293 [2021r.]	bieżący monitoring*	-
47.	Liczba PSZOK	szt.	PGO WL 2020-2026	70 [2021r.]	wzrost	75

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Tendencja zmian	Docelowa szacunkowa wartość wskaźnika [2027 r.]
48.	Udział odpadów przemysłowych poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku	%	GUS	25,4 [2021r.]	wzrost	37,0
49.	Powierzchnia terenów składowania odpadów przemysłowych, niezrekultywowana	ha	GUS	37,8 [2021r.]	spadek	36,0
50.	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia	Mg	Baza Azbestowa	68 388 722 [19.05.2022r.]	spadek	60 000 000
Zasoby przyrodnicze						
51.	Liczba ustanowionych planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	szt.	RDOŚ	49 [2022r.]	wzrost	78
52.	Liczba opracowanych planów ochrony dla rezerwatów przyrody	szt.	RDOŚ	55 [2022r.]	wzrost	60
53.	Liczba ustanowionych planów ochrony dla parków krajobrazowych	szt.	ZPK WL	1 [2022r.]	wzrost	7
54.	Powierzchnia obszarów chronionych	%	GUS	37,4 [2021r.]	bieżący monitoring*	-
55.	Liczba pomników przyrody	szt.	CRFOP	1 363 [2022r.]	bieżący monitoring*	1 363
56.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	690 235,93 [2021r.]	wzrost	695 000
57.	Lesistość	%	GUS	49,3 [2021r.]	wzrost	50,0
58.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	GUS	2 650,50 [2021r.]	wzrost	2 750
59.	Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych razem	ha	GUS	1 731 [2021r.]	wzrost	1 750
60.	Zalesienia ogółem	ha	GUS	63,05 [2021r.]	wzrost	80

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Tendencja zmian	Docelowa szacunkowa wartość wskaźnika [2027 r.]
Zagrożenia poważnymi awariami						
61.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii i zdarzeń o znamionach poważnych awarii	szt.	WIOŚ	1 [2020-2021r.]	spadek	0
62.	Liczba zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	szt.	WIOŚ	11 [2021 r.]	bieżący monitoring*	-

Program ochrony środowiska dla województwa lubuskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko sporządzony został zgodnie z obowiązującymi przepisami.